

GŁÓWNY INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

EUROPEJSKA AGENCJA ŚRODOWISKA W ROKU 2011

Udział Polski w realizacji zadań - sprawozdanie -

Akceptuję:

GŁÓWNY INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

dr inż. Andrzej Jagusiewicz

WARSZAWA, czerwiec 2012

Opracowano w Departamencie Monitoringu i Informacji o Środowisku
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	4
1. Ogólne informacje o Europejskiej Agencji Środowiska	4
1.1. Status formalno-prawny, cele i zadania.....	4
1.2. Organizacja i budżet.....	5
2. Najważniejsze działania i produkty EEA w roku 2011	7
2.1. Najważniejsze usługi i dane EEA	7
2.2. Raporty EEA	11
2.3. Realizacja SEIS, GMES i INSPIRE.....	13
2.4. Inne działania EEA.....	15
3. Zadania realizowane w kraju	17
3.1. Organizacja i koordynacja krajowej struktury EIONET.....	17
3.2. Przekazywanie danych, w tym raportowanie w ramach PDF.....	18
3.3. Udział w przygotowywaniu raportów, opracowań i innych produktów EEA	22
3.4. Uczestnictwo w spotkaniach Zarządu i EIONET, inne wydarzenia	25
Podsumowanie udziału strony polskiej i wnioski	28
ZAŁĄCZNIK 1 Krajowa struktura EIONET w 2011 r.....	31
ZAŁĄCZNIK 2 Krajowa struktura EIONET w 2012 r.	32
ZAŁĄCZNIK 3 Realizacja zadań EIONET w zakresie przekazywania danych krajowych objętych priorytetowym strumieniem danych (PDF)	33
ZAŁĄCZNIK 4 Zestawienie ważniejszych pojęć i skrótów stosowanych w niniejszej informacji.....	35

Wprowadzenie

Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, jest odpowiedzialny za koordynację współpracy Polski z Europejską Agencją Środowiska (*European Environment Agency*) – EEA. Koordynacja ta jest realizowana poprzez rolę reprezentanta Polski w organie decyzyjnym Agencji – *Management Board* (dalej zwanym Zarządem) oraz poprzez Krajowy Punkt Kontaktowy ds. współpracy z EEA w ramach EIONET – Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska, ulokowany w Departamencie Monitoringu i Informacji o Środowisku GIOŚ. Obecnie Główny Inspektor Ochrony Środowiska sprawuje funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu EEA, co wiąże się z uczestnictwem w posiedzeniach Biura EEA.

Niniejszy materiał stanowi sprawozdanie z koordynacji współpracy z EEA. W pierwszej części zaktualizowano ogólne informacje o Agencji; w drugiej zaprezentowano najważniejsze zadania programowe realizowane przez EEA w roku 2011; w trzeciej omówiono uczestnictwo Polski w realizacji tego programu oraz przedstawiono wnioski. Zasadniczo sprawozdanie obejmuje rok 2011, jednakże w kluczowych kwestiach zawiera także informacje zaktualizowane do maja 2012 r.

Wszelkie informacje dotyczące Agencji są dostępne w jej portalu: <http://www.eea.europa.eu>.

1. Ogólne informacje o Europejskiej Agencji Środowiska

1.1. Status formalno-prawny, cele i zadania

Europejska Agencja Środowiska została utworzona, jako prawnie niezależna jednostka Wspólnoty, Rozporządzeniem Rady (EWG) 1210/90 w sprawie ustanowienia Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (EIONET)¹, wprowadzonym w życie 30 listopada 1993 r. i później nowelizowanym². Obecnie obowiązuje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r., wydane jako wersja ujednolicona³.

Nadrzędnym celem Agencji jest wspieranie zrównoważonego rozwoju i pomoc w osiągnięciu istotnej i wymiernej poprawy stanu środowiska w Europie poprzez dostarczanie ośrodkom decyzyjnym i społeczeństwu aktualnych, odpowiednich do potrzeb i wiarygodnych informacji o środowisku. Art. 2 ww. Rozporządzenia PE i Rady określa zadania Agencji, do których należy między innymi:

- koordynacja działań Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (EIONET) w celu gromadzenia, analizy, oceny i zarządzania danymi oraz informacją

¹ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1210/90 z dnia 7 maja 1990 r. w sprawie ustanowienia Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. WE L 120 z dnia 11 maja 1990 r., str. 1-6, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 1, str. 396-401)

² Rozporządzeniem Rady (WE) nr 933/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. zmieniającym rozporządzenie (EWG) nr 1210/90 w sprawie ustanowienia Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. WE L 117 z dnia 5 maja 1999 r., str. 1-4; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 4, str. 143) oraz Rozporządzeniem (WE) nr 1641/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2003 r. zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 1210/90 w sprawie ustanowienia Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 245 z dnia 29 września 2003 r., str. 1-3; Polskie wydanie specjalne Rozdział 15, Tom 07 P. 611 – 613)

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska – wersja ujednolicona (Dz. Urz. UE L 126/13 z dnia 21 maja 2009 r.)

we współpracy z agendami UE, krajami członkowskimi, organizacjami międzynarodowymi;

- dostarczanie Wspólnocie i krajom członkowskim obiektywnych informacji niezbędnych do planowania i wdrażania właściwej i skutecznej polityki w zakresie środowiska; w szczególności dostarczanie Komisji Europejskiej informacji potrzebnych do realizacji jej zadań obejmujących identyfikowanie, przygotowanie i ocenę środków oraz aktów prawnych w dziedzinie środowiska;
- pomoc w monitorowaniu działań na rzecz środowiska poprzez odpowiednie wspieranie zadań dotyczących raportowania;
- rejestrowanie, zestawianie i ocena danych o stanie środowiska, sporządzanie specjalistycznych sprawozdań na temat jakości, wrażliwości i presji na środowisko na terytorium Wspólnoty, zapewnienie jednolitych kryteriów oceny danych o środowisku, które to kryteria mają być stosowane przez wszystkie państwa członkowskie oraz dalsze rozwijanie referencyjnego ośrodka informacji o środowisku;
- upowszechnianie wiarygodnych i porównywalnych informacji o środowisku wśród społeczeństwa, w szczególności za pomocą technologii teleinformatycznych.

1.2. Organizacja i budżet

Europejska Agencja Środowiska zrzesza 32 państwa członkowskie: 27 krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz Islandię, Liechtenstein, Norwegię, Szwajcarię i Turcję. Status państw współpracujących mają kraje bałkańskie: Albania, Bośnia i Hercegowina, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Chorwacja, Czarnogóra i Serbia oraz Kosowo w rozumieniu rezolucji ONZ nr 1244.

Siedziba EEA usytuowana jest w Kopenhadze. Agencją kieruje Dyrektor Wykonawczy, którego funkcję, dziewiąty rok z rzędu, pełni, obecnie w ramach drugiej kadencji, prof. Jacqueline McGlade. Mandat upływie z końcem maja 2013 r., stąd rozpoczęto procedurę naboru i w lutym 2012 r. opublikowano ogłoszenie na stanowisko Dyrektora Wykonawczego. Za wdrażanie programów oraz codzienne funkcjonowanie Agencji Dyrektor Wykonawczy odpowiada przed organem decyzyjnym EEA – Zarządem, w którego skład wchodzi po 1 przedstawiciel każdego kraju członkowskiego, a także 2 reprezentantów Komisji Europejskiej i 2 przedstawicieli środowiska naukowego, wyznaczonych przez Parlament Europejski (PE). Zarząd Agencji spotyka się 3 razy w roku, a do jego zadań należy m.in. zatwierdzanie wieloletniego i rocznych planów pracy oraz budżetu EEA. Funkcję przewodniczącego Zarządu kontynuuje dr Karsten Sach z niemieckiego ministerstwa ds. środowiska, a funkcję jednego z wiceprzewodniczących Zarządu dr inż. Andrzej Jagusiewicz – Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Przewodniczący Zarządu oraz wszyscy wiceprzewodniczący (do 5 osób) wraz z reprezentantem KE oraz przedstawicielem wyznaczonym przez PE tworzą tzw. Biuro w strukturze Agencji, które przygotowuje posiedzenia Zarządu, spotkania robocze z Komisją i Parlamentem Europejskim, a także podejmuje decyzje w okresie pomiędzy posiedzeniami Zarządu.

Organem doradczym Agencji jest Komitet Naukowy, któremu trzeci rok przewodniczy dr Detlef Sprinz z instytutu ds. badań nad klimatem w Poczdamie. W 2011 r. rozpoczęto prace nad rewizją składu i roli Komitetu Naukowego.

Zatrudnienie w EEA wzrosło w 2011 r. o 13 etatów. Według danych na koniec grudnia 2011 r. Agencja zatrudniała 214 osób, w tym 24 ekspertów krajowych oddelegowanych

na kontrakty z macierzystych jednostek w krajach członkowskich. Wśród pracowników Agencji 5 osób było narodowości polskiej, w tym 1 miała status eksperta krajowego.

Wypełnianie przez Europejską Agencję Środowiska jej misji możliwe jest jedynie przy ścisłej współpracy z krajami członkowskimi. Współpraca ta realizowana jest w oparciu o Europejską Sieć Informacji i Obserwacji Środowiska (EIONET) – partnerską sieć, odpowiedzialnych za informację o środowisku, instytucji krajowych i współpracujących z tymi instytucjami ekspertów, której zadaniem jest zapewnienie przepływu danych, informacji i wiedzy pomiędzy krajami członkowskimi i Agencją oraz wewnątrz kraju – w ramach krajowych struktur EIONET.

Elementami tej sieci są:

na poziomie europejskim:

- Europejska Agencja Środowiska,
- sześć Europejskich Centrów Tematycznych – ETC (*European Topic Centres*) – konsorcjów specjalizujących się w określonej tematyce: powietrze, klimat, różnorodność biologiczna, użytkowanie ziemi i informacja przestrzenna, woda, zrównowazona konsumpcja i produkcja, wylanianych w drodze konkursu i działających na podstawie kilkuletnich kontraktów zawieranych z EEA⁴;

na poziomie krajowym

- Krajowe Punkty Kontaktowe – KPK (NFP – *National Focal Points*) koordynujące działania na poziomie kraju i jednocześnie odpowiedzialne za kontakty z Agencją;
- Krajowe Centra Referencyjne – NRC (*National Reference Centres*) – jednostki merytoryczne odpowiedzialne za realizację określonych zagadnień w ramach bloków tematycznych.

Obecna struktura EIONET, zatwierdzona w drugiej połowie 2009 r., obejmuje 27 Krajowych Centrów Referencyjnych, w tym 2 bez sprecyzowanego profilu, który zostanie ustalony w terminie późniejszym. W sumie EIONET obejmuje ponad 350 instytucji.

Budżet Agencji w 2011 r. uległ znacznemu zwiększeniu i wyniósł ok. 62 mln euro. Część budżetu pochłaniają koszty operacyjne – w większości wydatki na ekspertyzy zewnętrzne, w tym koszty funkcjonowania Europejskich Centrów Tematycznych. Część środków wraca do krajów współpracujących z Agencją poprzez kontrakty zawierane z ekspertami krajowymi bezpośrednio lub poprzez ETC oraz w formie refinansowania kosztów udziału krajowych przedstawicieli w spotkaniach EIONET (na ogólnych zasadach obowiązujących w Unii Europejskiej).

W drugiej połowie 2011 r. rozpoczęto prace przygotowawcze do tzw. ewaluacji działań EEA, która przeprowadzana jest co 5 lat. Ocena ma być przeprowadzona zewnętrznie, ale prace organizacyjne i przygotowawcze wymagały powołania odpowiednich zespołów z udziałem pracowników EEA i członków Zarządu. Ocena będzie prowadzona dwutorowo – efektywność Agencji pod kątem jej zarządzania i rachunku kosztów i korzyści (perspektywa „od środka”)

⁴ W 2011 r. funkcjonowały następujące ETC: ds. zanieczyszczenia powietrza i łagodzenia zmian klimatu (ACM) – konsorcjum prowadzone przez Holenderski Instytut Zdrowia Publicznego i Środowiska; ds. oddziaływania klimatu i działań adaptacyjnych (CCA) – konsorcjum prowadzone przez włoskie Euro-Śródziemne Centrum ds. Zmian Klimatu; ds. wód śródlądowych, przybrzeżnych i morskich (ICM) – konsorcjum prowadzone przez Czeską Agencję Informacji o Środowisku; ds. różnorodności biologicznej (BD) – konsorcjum prowadzone przez Muzeum Narodowe Historii Naturalnej w Paryżu; ds. zrównowazonej konsumpcji i produkcji (SCP) – konsorcjum prowadzone przez Instytut ds. Zasobów w Kopenhadze; ds. informacji i analiz przestrzennych (SIA) – konsorcjum prowadzone przez Uniwersytet w Maladze.

oraz skuteczność EEA np. wpływ jej działań i produktów na politykę UE i świadomość społeczną (perspektywa zewnętrzna).

2. Najważniejsze działania i produkty EEA w roku 2011

W 2011 r. kontynuowano realizację priorytetów Strategii EEA na lata 2009-13, w której za najważniejsze tematy uznano:

- tematy środowiskowe: jakość powietrza, emisja zanieczyszczeń do powietrza, różnorodność biologiczna, emisje gazów cieplarnianych, wody śródlądowe, środowisko morskie,
- tematy przekrojowe: oddziaływanie zmian klimatu, podatność na zagrożenia i sposoby adaptacji, ekosystemy, środowisko a zdrowie, gospodarka morską, zrównoważona konsumpcja i produkcja oraz odpady, użytkowanie ziemi, rolnictwo i leśnictwo, energetyka, transport,
- zintegrowane oceny środowiskowe, obejmujące m.in. wsparcie procesów decyzyjnych, kwestie gospodarcze i planowanie strategiczne,
- usługi informacyjne i komunikację społeczną, w tym rozwój Wspólnego Systemu Informacji o Środowisku SEIS.

W 2011 r. Agencja zmieniła formę Planu Pracy. Zamiast dokumentu tekstowego, Plan Pracy EEA na 2012 r. opracowano w formie rozbudowanej tabeli, w której wskazano także, dla każdego działania, rolę Agencji w ramach porozumienia tzw. Grupy Czterech (Dyrektoriat Generalny ds. Środowiska, EEA, Wspólne Centrum Badawcze, Eurostat).

Do spektakularnych wydarzeń 2011 r. należy zaliczyć wizytę w Europejskiej Agencji Środowiska Komisarza UE ds. środowiska Janeza Potočnika. Podczas czerwcowego posiedzenia Zarządu EEA wygłosił przemówienie na temat roli EEA w kontekście nowych wyzwań polityki na rzecz ochrony środowiska oraz Strategii UE 2020. W wystąpieniu podkreślił m.in. pionierską rolę Agencji w zapewnieniu wieloaspektowych informacji o stanie środowiska. Wśród nowych wyzwań, odwołując się do flagowego raportu EEA o stanie środowiska w Europie i prognozach jego zmian – SOER 2010, wskazał m.in. te związane z: zapewnieniem zrównoważonego rozwoju i efektywnością wykorzystania zasobów, skutecznością podejmowanych działań, budowaniem odpowiedniej tzw. bazy wiedzy, dającej podstawy do lepszego rozumienia zachodzących procesów i oceny stanu środowiska, globalizacją, z którą związane są wieloaspektowe oddziaływania między środowiskiem a gospodarką. Podkreślił, iż oczekuje od Agencji wsparcia krajów członkowskich i Komisji w lepszej implementacji prawa związanego z polityką ochrony środowiska.

W dalszych podrozdziałach przedstawiono najważniejsze działania i produkty Agencji w 2011 r. Pełny wykaz działań można znaleźć w dostępnym m.in. poprzez stronę EEA rocznym sprawozdaniu Agencji, gdzie prezentowany jest w układzie tematycznym odpowiadającym priorytetom Strategii.

2.1. Najważniejsze usługi i dane EEA

Wszystkie wyniki działalności Europejskiej Agencji Środowiska są udostępniane poprzez serwis internetowy: <http://www.eea.europa.eu>. Informacje, dane i usługi Agencja oferuje także poprzez stronę EIONET <http://www.eionet.europa.eu> oraz portal EnviroWindows <http://ew.eea.europa.eu>. W listopadzie większość zawartości strony EEA została przeniesiona

do nowego systemu zarządzania CMS. Na potrzeby sieci EIONET Agencja prowadzi system Forum, gdzie umieszcza m.in. dokumenty do konsultacji i materiały na spotkania. System ten zastąpił system CIRCA – w 2011 r. kontynuowano migrację danych z CIRCA do Forum. W 2011 r. Agencja więcej uwagi poświęciła mediom społecznościowym – uruchomiła stronę na Facebooku oraz codziennie aktualizowała informacje na Facebooku i Twitterze.

Najbardziej promowaną przez EEA usługą 2011 roku jest portal Eye on Earth <http://www.eyearth.eu>. Pod tym adresem funkcjonowała od 2008 roku aplikacja umożliwiająca użytkownikowi sprawdzenie jakości wód kąpielowych, a później także jakości powietrza, i dodanie własnej oceny. Agencja przygotowała, w miejsce dotychczasowej aplikacji, nową odsłonę portalu, której inauguracja odbyła się w grudniu 2011 r. podczas konferencji klimatycznej w Durbanie oraz Szczycie Eye on Earth w Abu Dhabi. Ideą serwisu, przygotowanego w ramach partnerstwa między EEA a Microsoft, jest łączenie danych naukowych o środowisku z informacjami zwrotnymi obywateli. W ten sposób Agencja stara się angażować społeczeństwo i wykorzystywać tzw. *citizen science*. Usługa dostępna jest w 17 językach, w tym polskim. Prezentuje dane o jakości wody w kąpieliskach (WaterWatch), jakości powietrza (AirWatch) oraz o poziomie hałasu w miastach europejskich (NoiseWatch) i będzie rozbudowywana o kolejne moduły. Dodatkowo, w ramach usługi Eye on Earth network możliwe jest przejście do innych przeglądarek EEA (obecnie do bazy dot. obszarów Natura 2000), a także, przy wykorzystaniu technologii Esri (ArcGIS), udostępniane są inne dane, np. dot. obszarów rolniczych czy emisji azotu, oraz możliwe jest tworzenie własnych map.

W ramach Eye on Earth kontynuowane są obecnie prace nad modułem NatureWatch, który ma umożliwić obywatelom zgłaszanie obserwacji gatunków inwazyjnych i zagrożonych. W 2011 r. w ramach pilotażowej fazy Agencja zawarła porozumienia z 5 krajami, a obecnie finalizowane są prace nad aplikacją mobilną do obsługi modułu.

Program pracy EEA w 2011 r. koncentrował się na tematach efektywności wykorzystania zasobów, ekologicznej, tzw. zielonej, gospodarcze, rachunkach ekosystemowych, zmianach klimatu, wdrażaniu nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz wspieraniu raportowania w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa i z obszarów Arktyki. Tematyka kapitału naturalnego i usług ekosystemów była szczególnie istotna z racji wniosków zawartych w Syntezie flagowego raportu EEA o stanie środowiska Europy i prognozach jego zmian SOER 2010.

Oceny tematyczne dotyczące emisji, stanu poszczególnych elementów środowiska Europy oraz podejmowanych działań, prezentowane były w raportach tematycznych, udostępnianych w wersji elektronicznej na stronie EEA oraz w większości także w wersji papierowej – jako raporty zostały one omówione w następnym podrozdziale.

W 2011 r. kontynuowano prace nad uproszczeniem i ujednoczeniem wskaźników. Podstawowy zbiór wskaźników EEA to Bazowy Zestaw Wskaźników (37 CSI – *Core Set of Indicators*) – obejmujący 5 tematów (powietrze i klimat, odpady, woda, bioróżnorodność, powierzchnia Ziemi) oraz 4 sektory (rolnictwo, transport, energetyka, rybołówstwo) <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators>. Przegląd wskaźników i konsolidacja różnych zestawów doprowadziła do zbioru 225 wskaźników w 12 tematach i wskazania zestawów wskaźników, które mogłyby wspierać wnioski raportu SOER. Dla wszystkich wskaźników wprowadzono spójne profile oraz poprawiono analizy, wykresy i metadane w nowej wersji systemu zarządzania wskaźnikami IMS. W 2012 r. marcowe seminarium Zarządu EEA poświęcono zarządzaniu i wykorzystywaniu wskaźników opisujących środowisko. Dalsze prace EEA obejmują m.in. próby powiązania rewizji wskaźników z pracami innych organizacji jak Eurostat, OECD i JRC.

Podstawę dla realizacji misji EEA stanowią dane dostarczane przez państwa. Dane przekazywane przez kraje do Agencji w ramach priorytetowych strumieni danych (PDF), obejmujących obecnie 16 kategorii tematycznych, były weryfikowane i przetwarzane, z udziałem Europejskich Centrów Tematycznych, celem wykorzystania w publikacjach i usługach EEA. W ostatnim przekazie danych (2011/2012) udział wzięły wszystkie państwa członkowskie EEA i współpracujące, przy czym według wstępnej oceny procent realizacji sprawozdawczości wahał się od 46% do 100% (patrz wykres na str. 20).

W 2011 r. Agencja kontynuowała prace związane z przetwarzaniem i oceną, raportowanych w ramach Dyrektywy NEC, Konwencji LRTAP oraz Rejestru E-PRTR, danych z zakresu emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Oprócz publikacji analizy w raportach EEA, przekazane dane zostały udostępnione przez przeglądarki na stronie EEA. Na prowadzonej przez EEA stronie dotyczącej E-PRTR <http://prtr.ec.europa.eu> dodano nowe wysokorozdzielcze mapy dla rozproszonych źródeł emisji takich jak transport drogowy i gospodarstwa domowe. Agencja uczestniczyła m.in. w pracach nad przeglądem danych w ramach Dyrektywy LCP (dot. dużych źródeł spalania paliw) i dyskusji z KE nad przyszłą rolą Agencji w zakresie zapisów Dyrektywy IED (dot. emisji przemysłowych). Agencja kontynuowała prace wspierające działania TFEIP (zespół ds. inwentaryzacji i projekcji emisji UNECE) i rewizję Protokołu z Goeteborga.

Dane z zakresu emisji gazów cieplarnianych (GHG) zostały przez Agencję przetworzone, przy czym EEA była także odpowiedzialna za wdrożenie procedur kontroli jakości w ramach systemu inwentaryzacji UE, aby zapewnić spójność stosowania wytycznych UNFCCC i IPCC. Agencja i ETC ACM uczestniczyły w rewizji UNFCCC dla Stron z Aneksu I. Agencja, we współpracy z państwami członkowskimi i DG CLIMA prowadziła prace przygotowawcze do zaplanowanej na 2012 r. rewizji inwentaryzacji emisji, związanej z Decyzją UE dot. wspólnego wysiłku redukcyjnego (ESD) i przygotowała wytyczne techniczne. Agencja prowadziła także prace nad przyjęciem sprawozdawczości z zakresu gazów fluorowanych i substancji zubożających warstwę ozonową, m.in. wprowadzając w systemie do obsługi sprawozdawczości – Reportnet – odpowiednią funkcjonalność. Agencja i ETC ACM udzieliły także istotnego wsparcia w pracach Komitetu ds. Zmian Klimatu w PE. Istotnym elementem prac EEA były także zagadnienia dot. modelowania atmosferycznego i wykorzystania obserwacji satelitarnych w inwentaryzacji emisji.

Agencja czynnie uczestniczyła w pracach nad przepisami implementacyjnymi dot. raportowania i wymiany danych w ramach Dyrektyw dot. jakości powietrza. Zapisy wchodziły w życie w styczniu 2014 r., a Agencja będzie odgrywała kluczową rolę w ich realizacji. Przekazywane przez kraje dane o jakości powietrza były przetwarzane, poddawane kontroli jakości, wykorzystane do aktualizacji wskaźników i udostępniane w publikacjach i na stronach EEA. Pod adresem <http://www.eea.europa.eu/maps/ozone/map> Agencja udostępnia serwis Ozoneweb informujący o stężeniu ozonu troposferycznego w Europie, a liczba danych w ciągu ostatniego roku uległa zwiększeniu. Dane o ozonie w czasie prawie rzeczywistym (NRT) dostarczane są kilka razy dziennie z 1700 stacji ze wszystkich krajów EEA. Dane o pyłach PM₁₀ i dwutlenku azotu przekazuje co godzinę 20 krajów z 1100-1200 stacji. Dodatkowo niektóre stacje przekazują dane o tlenku węgla, pyłach PM_{2,5}, tlenkach azotu i dwutlenku siarki. We współpracy z KE i JRC Agencja czynnie uczestniczyła w przeglądzie polityki UE z zakresu jakości powietrza. Kontynuowano prace nad modelowaniem w ramach sieci Fairmode.

W ramach działań na rzecz wspierania wdrażania polityki UE na rzecz ochrony środowiska Agencja, w I połowie 2012 r., rozpoczęła pilotażowy projekt dot. inwentaryzacji emisji i badania jakości powietrza w 8 miastach europejskich.

Agencja brała także udział w tworzeniu serwisu o klimacie i działaniach adaptacyjnych CLIMATE-ADAPT. Platforma została uruchomiona w marcu 2012 r. – EEA we współpracy z KE odpowiada za zarządzanie i utrzymanie serwisu.

Odnosnie informacji o hałasie, dane, przekazywane przez państwa zgodnie z Dyrektywą 2002/49/WE, były analizowane przez EEA i posłużyły do aktualizacji przez Agencję bazy danych o hałasie NOISE – *Noise Observation and Information Service for Europe* <http://noise.eionet.europa.eu>. W grudniu uruchomiono moduł NoiseWatch w Eye on Earth – użytkownicy mogą dodać swoją ocenę za pośrednictwem strony lub poprzez aplikację, którą można wgrać ze strony EEA na urządzenie przenośne.

W zakresie tematyki dotyczącej wód Agencja kontynuowała prace związane z zapewnieniem zintegrowanych ocen jakości wód, ich zasobów i zużycia, jak również monitorowała stopień osiągnięcia wyznaczonych celów polityki wodnej UE. Wyniki analiz udostępniane były m.in. poprzez ulepszony portal systemu informacji WISE <http://water.europa.eu>. Rozwój systemu do roku 2015 r. określa przyjęty w grudniu przez Dyrektorów Wodnych plan wdrażania WISE – Agencja miała znaczący wkład w jego przygotowaniu. Kontynuowano prace m.in. nad połączeniem EMODNET z komponentem morskim WISE, ocenami ekosystemów morskich, nad rachunkami wodnymi, szacowaniem niedoborów wód i wskaźnikami eksploatacji oraz substancjami niebezpiecznymi w wodach. W ETC SIA utworzono zintegrowaną bazę danych dot. wybrzeży i odpowiednie usługi związane z transferem i archiwizacją.

W temacie bioróżnorodności do priorytetów należały prace związane z oceną ekosystemów i rachunkami ekosystemowymi. Agencja w 2011 r. rozwijała tzw. bazę wiedzy z tego zakresu celem utworzenia w portalu BISE (system informacyjny o przyrodzie i bioróżnorodności - Biodiversity System for Europe - <http://biodiversity.europa.eu>) działu poświęconego ocenie ekosystemów w Europie (Eureca 2012). W 2011 r. Agencja m.in. prowadziła oceny wpływu obszarów Natura 2000 na status ochrony gatunków i siedlisk, przygotowała formaty raportowania danych w związku z Dyrektywami Siedliskową i Ptasią oraz Siecią Natura 2000, prowadziła prace nad informacjami związanymi z obejmującą okres do 2020 r. Strategią UE na rzecz bioróżnorodności. Z DG ENV EEA uzgodniła plan rozwoju systemu BISE, angażowała się także w prowadzone przez DG ENV działania związane z tzw. Zieloną Infrastrukturą i weszła w skład dedykowanej grupy eksperckiej. Agencja wiele pracy włożyła w identyfikację możliwości wykorzystania wiedzy zwykłych obywateli, tzw. *citizen science*, dla pozyskania informacji o gatunkach inwazyjnych. Szczególnie istotne były także prace związane ze wskaźnikami, zarówno w ramach procesu SEBI (*Streamlining of European Biodiversity Indicators*), jak i w kontekście szerszych zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem – wskaźniki kompozytowe, wskaźniki śladu ekologicznego. W związku z ustanowieniem roku 2011 Międzynarodowym Rokiem Lasów wiele uwagi w swoich pracach Agencja poświęciła tematyce monitoringu lasów i ocenie ich funkcji, wspierając także wydarzenia międzynarodowe związane z MRL.

Do atlasu zmian w środowisku Environmental Atlas www.environmentalatlas.net dodano nowy film z Grenlandii oraz zawarto porozumienia na wyświetlanie filmów przez telewizję brytyjską i linie lotnicze Alitalia.

Agencja kontynuowała prace w zakresie wskaźników rolno-środowiskowych oraz uczestniczyła w projekcie Eurostatu DireDate, opracowała także analizę reform Wspólnej Polityki Rolnej. We współpracy z ETC SIA Agencja przygotowała nową mapę obszarów rolniczych o wysokich wartościach przyrodniczych (HNV).

Temat ekologicznej, tzw. zielonej, gospodarki nadal stanowił istotny obszar działań EEA, z uwagi na znaczenie Komunikatu KE *Europa 2020: Strategia na rzecz inteligentnego*

i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Agencja prowadziła analizy dotyczące sposobu definiowania gospodarki ekologicznej. Zakończony został projekt mający na celu zebranie i analizę informacji o efektywności gospodarowania szeroko rozumianymi zasobami w poszczególnych państwach <http://www.eea.europa.eu/themes/economy/resource-efficiency/resource-efficiency-policies-country-profiles> - jego wyniki zostały zaprezentowane między innymi KE, Radzie Ministrów Środowiska, Komitetowi ds. Środowiska PE. Równolegle do pilotażowego projektu EEA dot. jakości powietrza w miastach, Agencja podjęła się realizacji pilotażowego projektu także w tematyce dot. krajowych działań w zakresie gospodarowania odpadami.

W związku z przyjęciem przez Komisję Europejską dokumentu Białej Księgi, mającego na celu utworzenie jednolitego obszaru transportu oraz osiągnięcie konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu Agencja zmodyfikowała format Mechanizmu Sprawozdawczego Transportu i Środowiska TERM. Agencja, przy wykorzystaniu bazowego zestawu wskaźników TERM-CSI, opracowała podstawowy model do oceny postępów w realizacji założonych celów. Rok 2011 był także pierwszym rokiem raportowania danych w ramach Rozporządzenia 443/2009 dot. norm emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych. Agencja dokonała analizy danych przekazanych przez kraje i wstępny rejestr danych opublikowała latem, a ostateczny w grudniu.

EEA kontynuowała także prace z zakresu energetyki, koncentrując się na źródłach odnawialnych. Rozpoczęto również proces rewizji tzw. mechanizmu monitorowania z zakresu energetyki i środowiska.

W 2011 r. Agencja opublikowała analizy pokrycia terenu dla każdego z 36 państw, na podstawie bazy Corine Land Cover. Prowadzono prace metodologiczne m.in. nad tematycznymi analizami przestrzennymi oraz wpływem procesów urbanizacji.

Tematyka relacji między środowiskiem i zdrowiem była istotna w pracach EEA w 2011 r., co znalazło odzwierciedlenie przede wszystkim w raportach tematycznych EEA, poświęconych elementom środowiska, gdzie ujęto także kwestie wpływu stanu środowiska na zdrowie ludzi.

Ważnym elementem działań EEA były także prace nad tzw. scenariuszami i ocenami prognostycznymi, obejmujące m.in. przegląd prowadzonych tego rodzaju badań. Z inicjatywy EEA powstało konsorcjum FLIS (*forward looking information and scenarios*), w skład którego weszło 9 osób reprezentujących krajowe instytucje (8 państw). Celem projektu, rozpoczętego w połowie 2011 r. miało być m.in. przedstawienie EEA i NRC FLIS możliwości wykorzystania informacji prognostycznych oraz wzmocnienie współpracy między EEA i NRC FLIS oraz między samymi NRC.

2.2. Raporty EEA

Po uroczystej inauguracji flagowego raportu EEA o stanie środowiska Europy i prognozach jego zmian – SOER 2010 (*The European Environment – State and Outlook 2010*), która odbyła się 30 listopada 2010 r. w Parlamencie Europejskim, państwa członkowskie organizowały u siebie krajowe inauguracje, w których uczestniczyli przedstawiciele Agencji. Odbyły się one w 16 krajach, w tym 10 miało miejsce w 2011 r.

Ważnym zadaniem w 2011 r. były prace nad ocenami tematycznymi do przewidzianej na rok 2012 oceny dot. stanu wód w Europie. Analizę tę Agencja przygotowuje we współpracy z państwami członkowskimi w związku planowanym przez KE wydaniem raportu *Blueprint to safeguard European Waters*. Agencja powołała specjalną Grupę Doradczą ds. prac nad

oceną – pierwsze spotkanie odbyło się w kwietniu 2011 r., kolejne w listopadzie 2011 r. Ocena będzie składała się z syntezy oraz czterech raportów/ocen tematycznych, które będą się ukazywały odpowiednio: efektywność gospodarowania zasobami wodnymi i zagadnienia ekonomiczne – opublikowany w marcu 2012 r.; hydromorfologia: stan i presje – lato 2012 r.; wrażliwość zasobów wodnych – pustynnienie, susze i powódzie – jesień 2012 r.; stan ekologiczny wód słodkich oraz presje którym są poddane – jesień 2012 r. Od lutego do kwietnia 2012 r. trwały w ramach EIONET konsultacje części dot. hydromorfologii oraz stanu ekologicznego – w tym celu w portalu Forum EEA uruchomiła platformę umożliwiającą bezpośrednie zgłaszanie uwag do poszczególnych akapitów raportu, w marcu odbyło się spotkanie EIONET poświęcone pracom nad oceną.

W 2011 r. Agencja opublikowała ogółem 33 raporty i sprawozdania. W związku z pracami nad oceną stanu wód w Europie szczególnie istotne były wydane publikacje dotyczące jakości wód, stanowiące również wkład do ww. oceny. Dużym zainteresowaniem mediów cieszył się pakiet trzech raportów, dotyczących emisji gazów cieplarnianych, opublikowany przed posiedzeniem Rady ds. Środowiska w październiku. Dodatkowo w grudniu Agencja wydała raport przedstawiający nowe podejście w prezentacji danych – szacunki emisji gazów cieplarnianych z sektora energetyki według użytkowników końcowych energii. Analizę danych dotyczących emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego przedstawiono m.in. w corocznych raportach EEA dotyczących NEC i CLRTAP, ale w tematyce emisji szczególnie interesujące były dwa inne raporty. W pierwszym, na podstawie danych E-PRTR, przedstawiono innowacyjną metodologię szacowania kosztów szkód dla zdrowia i środowiska spowodowanych emisją zanieczyszczeń z instalacji przemysłowych. W drugim poruszono zagadnienia potencjalnego wpływu na emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego wdrażania technologii CCS tj. wychwytywania i składowania dwutlenku węgla. Opublikowany w listopadzie 2011 r. coroczny raport TERM, opracowany przez EEA we współpracy z EIONET w ramach mechanizmu sprawozdawczego ds. transportu i środowiska, różnił się od poprzednich edycji z tej serii, gdyż będzie stanowił punkt odniesienia do dokonywania oceny postępów w realizacji celów. Agencja po raz pierwszy opracowała podstawowy model do oceny postępów, przy wykorzystaniu bazowego zestawu wskaźników TERM-CSI. W tematyce zrównoważonej konsumpcji i produkcji kluczową publikacją był wydany w październiku 2011 r. raport dotyczący polityki efektywności gospodarowania zasobami w Europie przygotowany na podstawie opracowanych przez 31 państw, we współpracy z EEA, profili.

Wybrane tytuły raportów tematycznych EEA w 2011 r.:

- *Jakość wód kąpielowych w sezonie 2010*
- *Wody – bezpieczeństwo i zdrowie w zmieniającym się środowisku*
- *Substancje niebezpieczne w wodach słodkich i morskich*
- *Jakość powietrza w Europie*
- *Zanieczyszczenie powietrza ozonem w Europie podczas lata 2010*
- *Emisje gazów cieplarnianych w Europie – analiza trendu w l. 1990-2008*
- *Koszty zanieczyszczenia powietrza z instalacji przemysłowych w Europie*
- *Wpływ technologii CCS – wychwytywania i składowania CO₂ – na zanieczyszczenie powietrza*
- *Fundamenty ekologicznego transportu – raport TERM 2011: wskaźniki mierzące postęp w osiągnięciu celów dla ochrony środowiska w Europie*

- *Spojrzenie na lasy w Europie – zaczerpnąć świeżego powietrza w zmieniającym się klimacie*
- *Fragmentacja krajobrazu w Europie*
- *Występowanie i oddziaływanie zagrożeń i katastrof naturalnych oraz awarii przemysłowych w Europie*
- *Możliwości gospodarki odpadami – przeszłe i przyszłe korzyści dla klimatu związane z lepszym zarządzaniem odpadami komunalnymi w Europie*
- *Efektywność gospodarowania zasobami w Europie – polityka i strategie w 31 krajach EEA i współpracujących*
- *Dochody, praca i innowacje: rola recyklingu w ekologicznej gospodarce*
- *Zielona infrastruktura i spójność terytorialna*
- *Scenariusze długoterminowe i analizy strategiczne – BLOSSOM*
- *Baza wiedzy dla informacji i usług prognostycznych*

W czerwcu 2011 r. Agencja opublikowała coroczny przeglądowy raport z serii Sygnały: *Sygnały EEA 2011 – Globalizacja, Środowisko i Ty*. Seria Sygnały publikowana jest w 27 wersjach językowych. Kolejna edycja – *Sygnały EEA 2012 – Budujemy przyszłość jakiej pragniemy* ukazała się w czerwcu 2012 r.

Na potrzeby siódmej Konferencji Ministerialnej procesu „Środowisko dla Europy”, która odbyła się w dniach 21-23 września 2011 r. w Astanie (Kazachstan) Europejska Agencja Środowiska opublikowała raport *Europe’s Environment – Assessment of Assessments*. Ideą raportu było przygotowanie oceny dostępnych ocen stanu środowiska, opracowanych na poziomie globalnym, regionalnym i krajowym, dotyczących kluczowych zagadnień konferencji w Astanie, tj. zielonej gospodarki i zasobów wodnych. Autorzy raportu wzięli pod uwagę ponad 1000 opracowań. Przyjęta metodyka prac oraz koncepcja raportu wzorowane są na tzw. ocenie ocen środowiska morskiego, opracowanej pod auspicjami Narodów Zjednoczonych. Jeszcze w 2010 r., na potrzeby raportu powstał dwujęzyczny, angielsko-rosyjski, serwis <http://aoa.ew.eea.europa.eu/>, gdzie skatalogowano, wskazane według wytycznych przez kraje z obszaru EKG ONZ i organizacje międzynarodowe, raporty i opracowania. W I kwartale 2011 r. Agencja opracowała dla każdego kraju ujednolicone fiszki informacyjne (*country fiches*) w tematyce dotyczącej wód i zielonej gospodarki, które były później weryfikowane przez kraje. Przygotowany w oparciu o informacje w serwisie projekt raportu EEAOA podlegał konsultacjom w maju 2011 r.

Ponadto, w 2011 r., Agencja była współautorem szeregu raportów opracowywanych pod auspicjami innych organizacji – przykładowo Dyrektor Wykonawczy EEA była autorem wiodącym raportu dot. wód w ramach Panelu ds. Zasobów ONZ.

W okresie od stycznia do maja 2012 r. EEA wydała 12 raportów i sprawozdań, w tym konsultowany w ramach EIONET w 2011 r. raport dot. wskaźników opisujących ekologizację gospodarki, stanowiący pierwszą publikację ze wznowionej przez EEA serii raportów wskaźnikowych. W maju 2012 r. opublikowano nową broszurę informacyjną o EIONET - *Eionet connects* (poprzednią wydano w 2004 r.).

2.3. Realizacja SEIS, GMES i INSPIRE

Opisane w ww. podrozdziałach produkty i usługi, związane ze zbieraniem, przetwarzaniem i udostępnianiem danych o stanie środowiska, oddziałujących na niego presjach

i podejmowanych działaniach stanowią dla Agencji realizację wizji SEIS – Wspólnego Systemu Informacji o Środowisku SEIS (*Shared Environmental Information System*), którego zasady przedstawione zostały w Komunikacie KE COM(2008) 046. Celem SEIS jest zapewnienie ogólnie dostępnej, rzetelnej informacji, niezbędnej do rozwoju i realizacji polityki w zakresie ochrony środowiska, przy jednoczesnym znacznym zmniejszeniu, względem instytucji wspólnotowych i krajowych, obciążeń związanych z monitoringiem i sprawozdawczością, w tym poprzez zapewnienie nowoczesnej, interoperacyjnej infrastruktury do gromadzenia i przekazywania danych. Jedną z najważniejszych zasad jest przyjęcie, iż informacja powinna być dostępna jak najbliżej źródła, a przekazana raz, wykorzystana do wielu celów, co jest zgodne z wymaganiami Dyrektywy o Infrastrukturze Informacji Przestrzennej w Europie – INSPIRE oraz inicjatywy Globalnego Monitoringu dla Środowiska i Bezpieczeństwa – GMES. W podejmowanych inicjatywach w 2011 r. EEA szczególnie silnie akcentowała rolę obywatela – jako wpływającego na środowisko, zależnego od jego stanu oraz jako nieocenionego źródła informacji.

Pomimo składanych przez KE i EEA w Brukseli, w grudniu 2010 r., podczas towarzyszącej inauguracji raportu SOER 2010 konferencji *Sharing Environmental Information*, deklaracji, wdrażanie SEIS nie zostało sformalizowane. Równocześnie jednak filozofia SEIS była silnie promowana przez EEA, szczególnie w krajach wschodniej Europy, zachodniej Azji i północnej Afryce w ramach projektu Europejskiego Partnerstwa Sąsiedzkiego ENPI-SEIS, obejmującego wizyty poświęcone identyfikacji możliwości i ocenie gotowości poszczególnych państw do wdrażania SEIS (w 2011 r. Agencja przeprowadziła 14 *SEIS country visits*, a w listopadzie zorganizowała posiedzenie Komitetu Sterującego) oraz w krajach EKG ONZ w ramach procesu „Środowisko dla Europy” i przygotowania tzw. Oceny Ocen. Na konferencji ministrów środowiska w Astanie Agencja zorganizowała specjalny panel poświęcony dyskusji na temat rozwoju SEIS na rzecz regularnego procesu raportowania o stanie środowiska. W jego trakcie Agencja zaprezentowała także projekt *SEIS cookbook* – będzie to dokument w wersji elektronicznej na bieżąco aktualizowany o przykłady nowych technologii i systemów wspierających wymianę informacji o środowisku

Agencja zdecydowała się kontynuować projekt SENSE (*Shared European National State of the Environment*). W jego pierwszej edycji udział wzięło 13 państw, przekazując ze swoich stron internetowych w sposób automatyczny w formacie RDF (*Resource Description Framework*) krajowe wkłady do internetowego portalu raportu SOER 2010. Celem drugiej edycji - SENSE II - jest wymiana wskaźników, na bazie doświadczeń i technologii SENSE I. W projekcie uczestniczą zespoły złożone z KPK, NRC ds. stanu środowiska i NRC ds. systemów informacji o środowisku. Po wstępnych przygotowaniach realizację projektu rozpoczęto w marcu 2012 r. przy udziale 18 państw. Kilka kolejnych krajów dołączyło później.

Agencja aktywnie wspierała rozwój programu GMES. W ramach koordynacji komponentu in-situ GMES (GISC, <http://gisc.ew.eea.europa.eu>) Agencja zidentyfikowała i sklasyfikowała dane in-situ potrzebne dla rozwoju produktów GMES w ramach usług: atmosfera, powierzchnia lądowa, reagowanie na zagrożenia i obszary morskie. Będący efektem prac raport stał się podstawą negocjacji z potencjalnymi dostawcami danych, a Agencja przedstawiła propozycje zapewnienia trwałego dostępu do niezbędnych informacji w ramach, a przede wszystkim poza EIONET.

Po stronie krajów swoje prace kontynuowała utworzona przez Krajowe Punkty Kontaktowe grupa robocza ds. komponentu in-situ GMES (15 państw). Z uwagi na prowadzone przez EEA prace i szeroki zakres Programu temat GMES był w większym niż dotychczas stopniu omawiany na spotkaniach NRC.

W 2011 r. w ramach projektu GISC przedstawiciele EEA odwiedzili 7 państw członkowskich, zawarto porozumienia z EuroGeoSurveys i EuroGeographics, prowadzono negocjacje z EUMETNET, Światową Organizacją Meteorologiczną i EuroGOOS.

W maju 2011 r., Europejska Agencja Środowiska podpisała z Komisją Europejską (DG Enterprise) umowę – tzw. *delegation agreement* – na objęcie przez EEA odpowiedzialności za monitoring powierzchni lądowych w programie GMES. Prace rozpoczęły się od przygotowań do wytworzenia pięciu warstw wysokorozdzielczych, które mają zapewnić szczegółowe dane dla Europy za rok 2012 o nieprzepuszczalności gruntów, obszarach leśnych, rolniczych, podmokłych i wód. Celem wyłonienia wykonawców przeprowadzono przetarg, którego wyniki ogłoszono w listopadzie. W październiku 2011 r. Agencja skierowała do krajów oficjalne pisma wraz ze wzorami listu intencyjnego i krajowego planu działań oraz projektem umowy grantowej z prośbą o potwierdzenie przystąpienia do kolejnej edycji Corine Land Cover, udziału w weryfikacji i uzupełnieniu warstw wysokorozdzielczych oraz rozpowszechnianiu produktów. Obecnie między EEA a krajami podpisywane są umowy grantowe.

Agencja uczestniczyła także w pracach Grupy ds. Obserwacji Ziemi GEO i angażowała się w prace na rzecz rozwoju GEOSS (Global Earth Observation System of Systems).

W 2011 r. Europejska Agencja Środowiska kontynuowała swój udział w grupach tematycznych dla rozwoju specyfikacji danych Dyrektywy INSPIRE dotyczących tematów: urzędzenia do monitorowania środowiska, zdrowie ludzi oraz gospodarowanie obszarem, strefy ograniczone/regulacyjne i jednostki sprawozdawcze. Agencja była szczególnie widoczna w czasie konferencji INSPIRE w Edynburgu w czerwcu 2011 r., gdzie m.in. zorganizowała oddzielną sesję tematyczną.

2.4. Inne działania EEA

Spotkania EIONET obejmują spotkania NFP/KPK (trzy w ciągu roku) i warsztaty dla poszczególnych NRC. W 2011 r. Krajowe Punkty Kontaktowe ustaliły nowy sposób prowadzenia tzw. spotkań wstępnych (robocze spotkanie bez udziału EEA) otwierających spotkania KPK – powołano w tym celu grupę trzech KPK, a jej skład będzie się zmieniał rotacyjnie. Do uczestników spotkań KPK dołączył przedstawiciel Grenlandii w charakterze obserwatora. W 2011 r. zorganizowano spotkania dla 15 NRC, w których w sumie uczestniczyło ponad 470 ekspertów NRC (w 2010 r. - 340). Spośród ww. 15 NRC, 10 miało swoje poprzednie spotkanie w 2010 r. Ogólnie frekwencja na spotkaniach NRC wśród krajów członkowskich wyniosła 69% (w 2010 r. 65%). W II połowie 2011 r. EEA wprowadziła nowe zasady refinansowania wyjazdów EIONET, nie odchodząc jednak od generalnej zasady refinansowania udziału w spotkaniu jednego przedstawiciela z każdego kraju.

Oprócz organizacji spotkań EIONET, EEA współorganizowała lub uczestniczyła w międzynarodowych konferencjach (m.in. współorganizacja ze Światową Radą Biznesu ds. Zrównoważonego Rozwoju, w marcu 2011 r., konferencji nt wizji zrównoważonej konsumpcji w 2050 r., wkład do Konferencji Ministerialnej ws ochrony lasów w Europie w czerwcu w Oslo, siódmej Konferencji Ministerialnej procesu „Środowisko dla Europy” we wrześniu w Astanie i Szczytu Eye on Earth w grudniu w Abu Dhabi), a także brała udział w obradach różnych grup roboczych i komitetów.

Oprócz współpracy z Dyrektoriatami Generalnymi KE i JRC, istotna była także współpraca EEA z Parlamentem Europejskim i Radą UE. Agencja zapewniła wsparcie eksperckie m.in. w procesie oceny szóstego unijnego programu działań na rzecz środowiska (6 EAP), pracach nad planem działań ws efektywności gospodarowania zasobami, strategią na rzecz

bioróżnorodności i dalszym, tj. po 2014 r., finansowaniem programu GMES. Członkowie PE brali udział w opiniowaniu planu pracy EEA, prezentowany im był m.in. raport TERM. Dyrektor Wykonawczy wygłosiła przemówienia na szeregu spotkań organizowanych przez PE. We wrześniu kilkunastoosobowa delegacja PE złożyła oficjalną wizytę w EEA. Agencja kontynuowała współpracę z Eurostatem, m.in. w kontekście rozwoju wskaźników, i uczestnictwo w pracach Sieci Szefów Urzędów Statystycznych i Agencji Środowiska ds. rachunków i statystyki środowiskowej (DIMESA). EEA prowadziła także współpracę z licznymi organizacjami międzynarodowymi.

W 2011 r. Agencja kontynuowała swoje zaangażowanie w działania na rzecz ochrony środowiska Arktyki, m.in. poprzez wsparcie prac Rady Arktyki oraz przystąpienie w 2011 r. do Rady Doradczej Komitetu Sterującego inicjatywy Infrastruktury Danych Przestrzennych o Arktyce. W ramach podpisanego z Grenlandią porozumienia o współpracy Agencja m.in. zaangażowała się w działania na rzecz poprawy gospodarowania odpadami na Grenlandii

W lutym 2011 r. nastąpiła w EEA zmiana na stanowisku sekretarza nieformalnej sieci dyrektorów krajowych agencji ds. środowiska – EPA (reprezentantem Polski w EPA jest Główny Inspektor Ochrony Środowiska). W 2011 r. spotkania sieci odbyły się w marcu w St. Julians na Malcie oraz w październiku w Haarlem w Holandii. Agencja udzielała także wsparcia merytorycznego funkcjonującym w ramach sieci grupom tematycznym tzw. Interest Groups.

W swoich działaniach Europejska Agencja Środowiska wiele uwagi poświęcała działaniom edukacyjnym i promocyjnym. Powołano w EEA nowy zespół ds. komunikacji społecznej. W roku 2011 do najważniejszych elementów strategii komunikacji ze społeczeństwem było bezpośrednie „wyjście do obywatela” poprzez Eye on Earth i serwisy społecznościowe Facebook i Twitter. Szczególnie dużym wysiłkiem organizacyjnym było przygotowanie inauguracji raportu EEAoA w Astanie. Agencja kontynuowała rozwój systemu monitoringu mediów, zapewniając dla swoich pracowników sprawozdania dot. zainteresowania najważniejszymi raportami. Oprócz bieżącego informowania o nowych produktach na stronach Agencji, publikacji prasowych i wywiadów, istotnym elementem promocji były także stoiska wystawowe EEA m.in. podczas prezentacji agencji UE w Parlamencie Europejskim w styczniu 2011 r., obchodach Zielonego Tygodnia w Brukseli w maju 2011 r. i konferencji ESRI w San Diego w lipcu 2011 r.

Nietypową formą promocji, która wzbudziła szerokie zainteresowanie opinii publicznej, było umieszczenie w maju 2011 r., na dachu siedziby Agencji w Kopenhadze, uli z 120 tys. pszczoł, w celu m.in. zwrócenia uwagi na problem alarmującego zmniejszania się populacji tych, niezbędnych dla zapewnienia bioróżnorodności, owadów. Projekt prowadzony jest we współpracy z kopenhaską organizacją non-profit Bybi, która zajmuje się sprowadzaniem do miast pszczoł w celu ich ochrony, zachowania bioróżnorodności, ekologizacji miast oraz zapewnienia niepełnosprawnym możliwości opieki nad pszczołami. Szczególne zainteresowanie wzbudziła wizyta Komisarza J. Potočnika w czerwcu 2011 r., który wraz z Dyrektorem J. McGlade oraz Ministrem Środowiska Danii K. Ellemann zbierał na dachu EEA miód. Z okazji Nocy Kultury w październiku 2011 r. Agencja przygotowała wystawy oraz zabawy związane z tematyką lasów oraz pszczoł. Przez główne wejście EEA, które udekorowano jako wielki ul, przeszło prawie 7 tys. odwiedzających.

3. Zadania realizowane w kraju

W roku 2011, podobnie jak w ubiegłych latach, współpraca z Europejską Agencją Środowiska na poziomie kraju obejmowała:

- organizację i koordynację krajowej struktury EIONET,
- przekazywanie danych w ramach priorytetowego strumienia danych i innych informacji na prośbę Agencji oraz udział w europejskich sieciach monitoringowych,
- udział w tworzeniu, weryfikację i opiniowanie raportów, opracowań, wskaźników i innych produktów Agencji,
- uczestnictwo w spotkaniach Zarządu i EIONET, a także posiedzeniach Biura EEA

3.1. Organizacja i koordynacja krajowej struktury EIONET

Rolę Krajowego Punktu Kontaktowego (NFP) ds. współpracy z Europejską Agencją Środowiska w ramach EIONET kontynuowała w 2011 roku Lucyna Dygas Ciołkowska – Dyrektor Departamentu Monitoringu i Informacji o Środowisku GIOŚ. W skład Krajowego Punktu Kontaktowego wchodzi także dwóch NFP Alternate. Krajową EIONET obok KPK tworzy, zgodnie z obowiązującą strukturą, 25 Krajowych Centrów Referencyjnych (NRC) ustanowionych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w porozumieniu z odpowiednimi jednostkami organizacyjnymi resortu środowiska i jednostkami spoza resortu. Obecnie polski EIONET liczy 38 ekspertów reprezentujących 16 instytucji. W załączniku nr 2 przedstawiona została aktualna struktura EIONET PL.

Dane dotyczące struktury EIONET są na bieżąco aktualizowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy, a zmiany, zgodnie z wymaganiami Agencji, dokonywane są bezpośrednio na serwerze Agencji w EIONET Directory w serwisie CIRCA (wkrótce w Forum). Koordynacja współpracy z EEA i działań krajowej EIONET prowadzona jest w dużej części drogą elektroniczną, zgodnie z zasadami przyjętymi przez Agencję. W realizacji zadań KPK wykorzystywane jest ulokowane w DMIS stanowisko pracy ds. współpracy z EEA.

Krajowy Punkt Kontaktowy koordynuje realizację działań wynikających z planu pracy Agencji na poziomie kraju i odpowiada za kontakty z EEA. KPK uczestniczy w kształtowaniu prac Agencji, przygotowuje i przekazuje informacje, opiniuje działania oraz produkty EEA poprzez bieżącą korespondencję z EEA i aktywny udział w spotkaniach KPK. Do zadań koordynujących krajową EIONET należy zaliczyć m.in.:

- monitorowanie i aktualizację struktury EIONET,
- przekazywanie i rozsyłanie do odpowiednich NRC informacji o zadaniach merytorycznych, takich jak opiniowanie materiałów opracowanych przez Agencję, aktualizacja baz danych EEA i weryfikacja wskaźników oraz ustalanie sposobu i terminów ich realizacji,
- weryfikację realizacji ww. zadań pod kątem terminowości,
- przekazywanie danych oraz przygotowywanie i przesyłanie informacji, stanowisk i zbiorczych opinii do Agencji,
- ustalanie składu uczestników spotkań EIONET zapewniającego właściwy poziom merytoryczny, potwierdzanie go do EEA przez Krajowy Punkt Kontaktowy (warunek konieczny ze względu na wymagania Agencji dotyczące zwrotu kosztów delegacji) i analiza wniosków ze sprawozdań delegowanych.

Zadania KPK obejmują także inne działania, w tym m.in. ocenę poprawności językowej materiałów Agencji tłumaczonych na język polski oraz opracowywanie i rozpowszechnianie informacji o działaniach EEA i współpracy strony polskiej.

Najważniejsze informacje o współpracy z EEA są umieszczane przez Krajowy Punkt Kontaktowy na stronie GIOŚ. W prowadzonej przez KPK zakładce poświęconej współpracy z EEA <http://www.gios.gov.pl/artykuly/podkategoria/47/Europejska-Agencja-Srodowiska> użytkownicy mogą m.in. znaleźć podstawowe informacje o Agencji i krajowej strukturze EIONET, aktualności z zakresu współpracy z EEA oraz coroczne sprawozdania. W 2011 r. KPK zakończył prace nad polską wersją zakładki i uruchomił wersję angielską.

Informacje na temat struktury i zarządzania EIONET w poszczególnych krajach są zbierane poprzez ankietę przygotowaną przez fińskiego KPK we współpracy z EEA – polski KPK przekazał odpowiednie informacje zgodnie z harmonogramem w sierpniu 2011 r.

3.2. Przekazywanie danych, w tym raportowanie w ramach PDF

Kraje członkowskie Agencji, w tym Polska, zobowiązane są do przekazywania danych o stanie środowiska w oparciu o zatwierdzony przez Zarząd (MB) dokument określający tzw. priorytetowe strumienie danych (*priority data flow* - PDF), obejmujące także regulacje UE, nakładające na kraje członkowskie obowiązek przekazywania niektórych danych (np. Decyzja 97/101/WE⁵ w sprawie przekazywania danych o stacjach i jakości powietrza tzw. EoI, Ramowa Dyrektywa Wodna). Poprzez realizację tych zadań kraje członkowskie wnoszą swój wkład w aktualizację baz danych Europejskiej Agencji Środowiska.

W 2011 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, wykorzystując dane PMŚ lub opracowania wykonane przez inne właściwe komórki resortu, przekazał w ramach PDF:

- w zakresie jakości powietrza:
 - dane za 2010 r. z 1473 stanowisk pomiarowych funkcjonujących na 274 polskich stacjach monitoringu powietrza, mierzących stężenia zanieczyszczeń zarówno w wielkich aglomeracjach, jak i mniejszych miastach oraz na terenach wiejskich w newralgicznych punktach, zasilając w ten sposób AirBase;
 - wyniki rocznej oceny jakości powietrza za 2010 r., zgodnie z Decyzją 2004/461/WE
 - dane o przekroczeniach stężenia ozonu za okres kwiecień – wrzesień 2011 roku, aktualizowane miesięcznie;
 - dane o przekroczeniach stężenia ozonu w okresie letnim za 2011 rok, po zakończeniu sezonu;
- dane bilansowe o emisjach zanieczyszczeń do powietrza za rok 2008 i 2009 w formie, w jakiej przesyłane są do baz danych Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na duże odległości, a także dane za rok 2010 (oraz zaktualizowane za okres 2000-2009) według wymagań Dyrektywy NEC 2001/81/WE;

⁵ Decyzja Rady 97/101/WE z dnia 27 stycznia 1997 r. ustanawiająca system wzajemnej wymiany informacji i danych pochodzących z sieci i poszczególnych stacji dokonujących pomiarów zanieczyszczeń otaczającego powietrza w Państwach Członkowskich (Dz.Urz. WE L 35 z 5.02.1997, str. 14-22; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 116)

- dane bilansowe o emisjach gazów cieplarnianych za rok 2009 w formie, w jakiej przesyłane są według Decyzji 280/2004/WE oraz do baz danych Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu;
- w zakresie jakości wód – za 2010 r. dane z 37 stacji monitoringu rzek (w Polsce prowadzony był jedynie monitoring operacyjny), 114 jezior, w tym 21 reperowych, oraz dane dot. jakości wód podziemnych z 99 punktów pomiarowych – w ramach WISE-SoE;
- dane dotyczące jakości wód przejściowych i przybrzeżnych Bałtyku za 2010 r.
- dane dotyczące wybranych obszarów chronionych (baza częściowo zweryfikowana) na potrzeby CDDA

Wykaz informacji w ramach priorytetowych strumieni danych, powiązanie z obowiązkami sprawozdawczymi i listę jednostek odpowiedzialnych za przygotowanie danych zawiera załącznik nr 3.

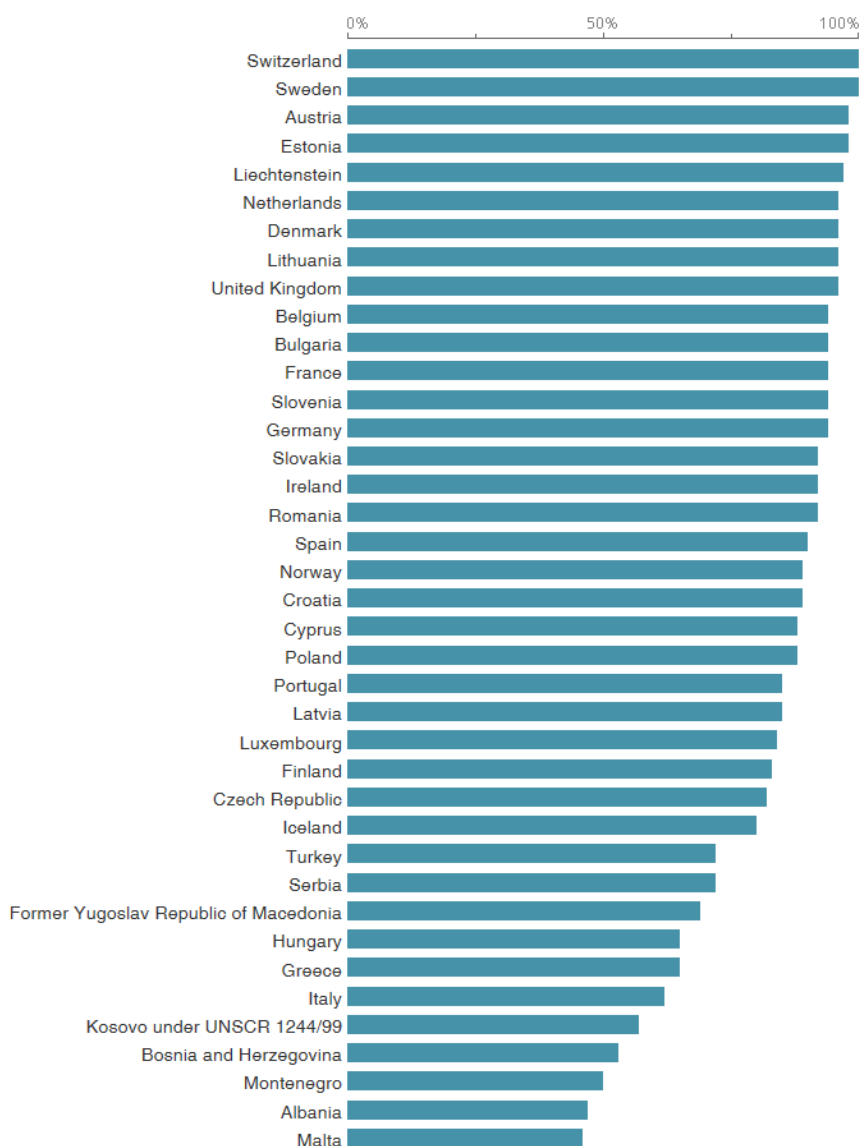
Dane krajowe, objęte priorytetowym strumieniem danych, przekazywane są w określonych formatach i terminach poprzez umieszczenie ich przez KPK na serwerze Agencji w Centralnym Repozytorium Danych (CDR) pod adresem <http://cdr.eionet.europa.eu>. Zasoby baz danych Agencja upowszechnia poprzez Internet. Wywiązywanie się z przekazywania danych i informacji do CDR jest monitorowane i punktowane. W ocenie Agencja przyznaje od 0 do 3 punktów w formie graficznej.

Publikowany corocznie ranking krajów obejmuje okres sprawozdawczy od czerwca do maja następnego roku. Ocena 2011/2012 obejmuje zatem dane o obszarach chronionych CDDA przekazane przez Polskę zgodnie z harmonogramem w marcu 2012 r., a w przypadku UNFCCC dotyczy raportowania danych za 2010 r. w terminie do połowy kwietnia 2012 r.

Od 2012 r. przekazem danych PDF w pełnym znaczeniu, a więc również podlegającym ocenie i wpływającym na pozycję kraju w rankingu, stało się raportowanie w ramach europejskiego rejestru uwalniania i transferu zanieczyszczeń (E-PRTR). Dane te wgrywane są na CDR przez Departament Inspekcji i Orzecznictwa GIOŚ. Dane za 2007, 2008 i 2009 r. zostały umieszczone na CDR w terminie w marcu 2012 r. W kwietniu przekazano dane za 2010 r.

W celach informacyjnych Agencja dokonuje także oceny krajów pod kątem raportowania danych o ozonie w czasie prawie rzeczywistym, emisji do wód oraz zasobach wodnych; ocena ta jednak w tym roku jeszcze nie jest brana pod uwagę w tworzeniu rankingu krajów z wywiązywania się ze sprawozdawczości w ramach PDF.

Ogólnie, biorąc pod uwagę wszystkie kategorie danych oceniane w ramach PDF, Polska uzyskała wyższą ocenę niż za ubiegły okres sprawozdawczy. Wynik za okres 2011/2012 (88% wymaganego raportowania) jest o 9 punktów procentowych wyższy niż za okres 2010/2011 (79%) i stanowi najlepszy wynik od 2000 r., od którego dostępne są oceny (12 okresów sprawozdawczych). Dotychczas najlepszy wynik Polska osiągnęła za okres 2009/2010 (81%). Dzięki wyższej ocenie Polska poprawiła także swoje miejsce w rankingu krajów, odwracając notowany w ostatnich latach negatywny trend spadkowy względem pozostałych państw. Zauważyć należy, iż pomimo osiągnięcia najwyższego wyniku od 2000 r., pozycja Polski cały czas utrzymuje się w trzeciej dziesiątce, gdyż wiele krajów w szybszym tempie osiąga postęp.

Ranking krajów pod względem wypełnienia realizacji raportowania w ramach PDF do EEA w okresie czerwiec 2011 r. - maj 2012 r. (dane wstępne). Źródło: <http://www.eionet.europa.eu/dataflows>

W okresie sprawozdawczym czerwiec 2011 r. – maj 2012 r. Polska wypadła bardzo dobrze pod względem raportowania danych o powietrzu atmosferycznym, osiągając w tym zakresie, dzięki terminowości, kompletności danych i zgodności z formatami, najlepszy wynik w porównaniu z poprzednimi latami. Dla danych o jakości powietrza według Decyzji 2004/461/WE oraz 97/101/KE, danych o emisjach gazów cieplarnianych zarówno według decyzji 280/2004/WE, jak i tych do Konwencji Klimatycznej (UNFCCC), danych według wymagań Dyrektywy NEC 2001/81/WE, danych miesięcznych i rocznych o stężeniu ozonu Polska uzyskała w skali trzypunktowej najwyższe możliwe noty. Dla danych według Konwencji LRTAP Polska, podobnie jak w poprzednich latach, otrzymała notę dwupunktową (najwyższa ocena przysługuje za pełne serie danych, obrazujące trend od 1990 r. dla wskazanych zanieczyszczeń i od 2000 r. dla pyłu PM₁₀).

W celach informacyjnych, co nie wpływa na pozycję kraju rankingu, Agencja publikuje ocenę prowadzonej na bieżąco (*near real time*) transmisji danych o ozonie troposferycznym. Polska

uzyskała pozytywną, dwupunktową notę. W 2011 r., przesyłane były, w czasie prawie-rzeczywistym, dane Państwowego Monitoringu Środowiska o stężeniu ozonu troposferycznego z 33 stacji oraz o stężeniu pyłu zawieszzonego PM₁₀ z 27 stacji. Dane te były publikowane w serwisach OzoneWeb i Eye on Earth.

W okresie sprawozdawczym czerwiec 2011 r. – maj 2012 r. względem analogicznego okresu w latach 2010 – 2011 poprawiła się pozycja Polski względem informacji o jakości wód. Podobnie jak w ubiegłorocznej ocenie dla danych dotyczących jakości środowiska morskiego Polska uzyskała w skali trzypunktowej maksymalną notę. Dane z monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych raportowane są do EEA, natomiast pozostałe dane Agencja pozyskuje poprzez Międzynarodową Radę Badań Morza, gdzie przekazywane są dane z monitoringu strefy głębokomorskiej. Ocena za dane morskie nie była jedynym tak wysokim wynikiem – również za dane o wodach podziemnych Polsce przyznano 3 punkty, czyli o jeden więcej niż rok temu. Poprawiła się ocena za raportowanie dot. jezior – dane przekazano we właściwym formacie z opóźnieniem, ale mniejszym niż rok temu, dzięki czemu Polska uzyskała jeden punkt. Za przekaz danych o rzekach Polsce przyznano, podobnie jak za ubiegły okres, ocenę dwupunktową – pozytywną, ale nie maksymalną, która przysługuje za szerszy zakres danych.

W celach informacyjnych, a zatem bez wpływu na wynik w rankingu krajów, Agencja przedstawia ocenę wywiązywania się krajów z raportowania danych o zasobach wód oraz emisjach do wód – przekazy tych danych mają stać się pełnoprawnymi PDF. KPK, w ślad za EEA, występował do KZGW z prośbą o zapewnienie odpowiednich danych, jednak Polska nie przystąpiła do ich raportowania według określonego przez Agencję formularza. Z uwagi na fakt, że Polska we Wspólnym Kwestionariuszu Eurostatu/OECD zapewnia dane o zasobach wód, Agencja przyznała jednak Polsce 1 punkt. W zakresie emisji do wód Polska nie włączyła się w sprawozdawczość do EEA.

W pierwszej oficjalnej ocenie, wpływającej na pozycję kraju w rankingu, Polska za przekaz danych E-PRTR otrzymała dwupunktową ocenę, dzięki przekazaniu danych w terminie i we właściwym formacie. Najwyższa nota wymaga przekazania przez kraj także tzw. raportu kompletności.

Za przekaz danych o obszarach chronionych Agencja przyznała Polsce dwa punkty. W celu zdobycia maksymalnej liczby punktów wymagane jest przekazanie szerszego zakresu danych.

Ze względu na zaimplementowane przez Agencję w CDR automatyczne narzędzia kontroli jakości, zapewnienie właściwego przekazu danych wymagało zwiększonego nakładu pracy strony polskiej. KPK na bieżąco odpowiadał na pytania EEA związane z przekazanymi danymi lub kierował do właściwych NRC. Do przedstawionej przez EEA wstępnej oceny raportowania przez Polskę danych w ramach PDF, KPK zgłosił uwagi, które zostały przyjęte i poskutkowały przyznaniem Polsce lepszego wyniku.

Zgodnie z ustanowionym kierunkiem działań Komisja Europejska powierza Europejskiej Agencji Środowiska kontrolę jakości raportów składanych przez kraje w ramach *compliance reporting* oraz dalsze przetwarzanie ww. danych dla przeprowadzania ocen stanu środowiska. W związku z powyższym na CDR Agencji umieszczane są również dane, nieobjęte priorytetowymi strumieniami danych.

W ramach przekazu danych o stanie wód, Polska dodatkowo przystąpiła w 2011 r. do nieliczonego do raportowania PDF przekazu danych biologicznych. Krajowy Punkt Kontaktowy umieścił w CDR dane biologiczne za lata 2007-2010. Za rok 2010 Polska przekazała dane ze 110 jezior objętych siecią WISE-SoE, w tym 21 jezior reperowych, w których realizowane były badania biologiczne oraz dane dot. makrobezkręgowców

bentosowych dla 11 jednolitych części wód rzecznych i dane dot. fitobentosu dla 363 jednolitych części wód rzecznych. W maju 2012 r. umieszczono na CDR dane biologiczne dla wód przejściowych i przybrzeżnych za lata 2008-2010.

Odnosnie zasobów wodnych, w związku z pracami nad rachunkami środowiskowymi Agencja w II połowie 2011 r. zwróciła się do państw członkowskich z prośbą o przekazanie, oprócz PDF, dodatkowo wieloletniej serii szczególnych danych o przepływach i stacjach. KPK zgłosił do EEA krytyczne uwagi odnośnie zasadności prośby i wyznaczonych terminów, Oczekiwania EEA przekazywał na bieżąco do KZGW, IMGW-PIB i Biura Gospodarki Wodnej MŚ. Polska do ww. przekazu danych nie przystąpiła.

Z uwagi na powierzoną Agencji rolę przez KE, umieszczanie danych na CDR nieobjętych priorytetowymi strumieniami danych, obejmuje także przekazy danych poza EIONET, względem których krajowe punkty kontaktowe ani krajowe centra referencyjne nie pełnią żadnej roli. Przykładowo, nowym przekazem danych na CDR stało się raportowanie emisji CO₂ z nowych samochodów osobowych zgodnie z rozporządzeniem 443/2009/WE. Po pilotażowej fazie w październiku 2010 r., Polska kontynuowała ich przekaz w 2011 r. – na CDR były one umieszczane przez Min. Spraw Wewnętrznych i Administracji.

3.3. Udział w przygotowywaniu raportów, opracowań i innych produktów EEA

W 2011 r. GIOŚ kontynuował współpracę z EEA poprzez przekazywanie stanowisk i zbiorczych opinii względem raportów tematycznych, opracowań i projektów działań Agencji, angażując przy tym ekspertów EIONET. Aktywność NRC szczególnie przejawiała się w opiniowaniu raportów EEA oraz zapewnieniu na ich potrzeby oraz innych projektów EEA odpowiednich danych (ustaloną sprawozdawczość omówiono w poprzednim podrozdziale).

Po uroczystej inauguracji przez Europejską Agencję Środowiska raportu o stanie środowiska Europy i prognozach jego zmian – SOER 2010 (*The European Environment – State and Outlook 2010*) w Parlamencie Europejskim 30 listopada 2010 r., państwa EEA organizowały u siebie krajowe inauguracje. Polska inauguracja raportu SOER 2010 odbyła się 21 stycznia 2011 r. w siedzibie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie. Raport został zaprezentowany przez przedstawicieli Europejskiej Agencji Środowiska: p. Dorotę Jarosińską – eksperta w dziedzinie środowiska i zdrowia oraz p. Pawła Kaźmierczyka – eksperta w dziedzinie przepływów materiałowych. Inauguracja połączona była z konferencją prasową Głównego Inspektora na temat krajowych raportów o stanie środowiska: „Raportu o stanie środowiska w Polsce 2008” oraz „Krajowego raportu mozaikowego. Stan środowiska w województwach w latach 2000-2007”. W spotkaniu, oprócz przedstawicieli mediów, wzięło udział ok. 60 osób – ekspertów ochrony środowiska reprezentujących zarówno administrację państwową jak i instytuty naukowo-badawcze, w tym krajowe centra referencyjne EIONET. Informacje o udziale strony polskiej w przygotowaniu raportu SOER 2010 zawarte są w ubiegłorocznym sprawozdaniu ze współpracy z EEA.

W 2011 r. DMIŚ GIOŚ prowadził końcowe prace związane z udziałem w przygotowaniu tzw. oceny ocen środowiska Europy (*Europe's Environmental Assessment of Assessment - EE AoA*), co objęło udział w konsultacjach projektu raportu EE AoA, które EEA przeprowadziła w maju 2011 r. Raport EE AoA został zaprezentowany we wrześniu 2011 r. podczas konferencji ministrów środowiska z obszaru EKG ONZ w ramach procesu „Środowisko dla Europy” – w spotkaniu udział wzięli Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Informacje o wkładzie strony polskiej w prace nad EE AoA dostępne są w ubiegłorocznym sprawozdaniu ze współpracy z EEA.

W realizacji zadań koordynacyjnych związanych z raportami SOER 2010 i tzw. „Oceną Ocen” Krajowy Punkt Kontaktowy wykorzystywał ulokowane w DMIŚ NRC ds. stanu środowiska i komunikacji, uczestniczące także, w imieniu KPK, w promocji raportów tematycznych EEA i weryfikacji tłumaczeń.

Latem Krajowy Punkt Kontaktowy przeprowadził konsultacje oraz przygotował i przekazał we wrześniu 2011 r. stanowisko do Programu Pracy EEA na rok 2012. Uwagi wprowadził poprzez specjalne narzędzie informatyczne EEA. Krajowy Punkt Kontaktowy aktywnie uczestniczył w opiniowaniu nowego systemu Forum, do którego Agencja dokonuje migracji danych z dotychczasowej CIRCA i w marcu zgłosił odpowiednie uwagi dotyczące niezbędnej funkcjonalności.

W 2011 r. KPK zorganizował proces konsultacji 16 raportów tematycznych EEA. Do 7 z nich opracował i przekazał do Agencji zbiorcze stanowiska, natomiast odpowiedź do EEA względem pozostałych raportów powierzył odpowiednim jednostkom. W sumie strona polska zgłosiła uwagi do 14 raportów tematycznych. W I połowie 2012 r. skumulowaniu uległy prowadzone przez EEA procesy konsultacyjne w ramach EIONET – w okresie od stycznia do maja 2012 r. KPK zorganizował proces konsultacji 19 raportów tematycznych EEA. Opracował i przekazał zbiorcze stanowiska do 6 z nich, do 3 raportów zbiorcze stanowisko do EEA zgłosiły bezpośrednio NRC w GIOŚ, odnośnie 5 raportów uwagi do EEA przekazały bezpośrednio odpowiednie jednostki zewnętrzne.

Do raportów podlegających opiniowaniu w 2011 r. należał m.in. raport wskaźnikowy dot. zielonej gospodarki, opracowany w nowej serii raportów EEA i wydany w maju 2012 r. Konsultacje wzbudziły duże zainteresowanie – KPK otrzymał liczne uwagi, które włączył do opracowanego stanowiska i jako zbiorczy, obszerny komentarz strony polskiej, przekazał do EEA w grudniu 2011 r.

Raport dot. efektywności gospodarowania zasobami, do którego we wrześniu 2011 r. KPK, po konsultacjach m.in. z Min. Gospodarki, przekazał uwagi, stanowił podsumowanie realizowanego od końca 2010 r. projektu wpisującego się w jedną z inicjatyw flagowych Strategii Europa 2020. Wówczas Agencja zwróciła się do krajów członkowskich z prośbą o przygotowanie tzw. profili krajowych według jednolitego kwestionariusza. Pierwsza seria profili, obejmująca także polski, została zaprezentowana 24 maja 2011 r. podczas pierwszego dnia konferencji Zielony Tydzień 2011 w Brukseli. Przygotowanie profilu dla Polski <http://www.eea.europa.eu/themes/economy/resource-efficiency/poland-2014-resource-efficiency-policies>, odnośnie którego Agencja wyraziła duże uznanie za wkład pracy i przekazany zakres informacji, wyróżniający materiał na tle profili innych krajów, koordynował ulokowany w GIOŚ KPK ds. współpracy z EEA. W pracach udział wzięli liczni eksperci z szeregu instytucji, w tym m.in. z Ministerstwa Gospodarki, gdzie ulokowane są Krajowe Centra Referencyjne EIONET ds. zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz energetyki.

Na zaproszenie Europejskiej Agencji Środowiska w kwietniu 2011 r. przedstawiciel DMIŚ, pełniący rolę NRC z zakresu wód został członkiem Grupy Doradczej (Advisory Group) ds. opracowywania raportu – oceny 2012 dot. stanu wód w Europie. Uwagi do poszczególnych części tematycznych oceny były zgłaszane podczas spotkań, o czym mowa w następnym podrozdziale, oraz przekazywane w procesach konsultacji. Uwagi do wersji „zero” zostały przekazane pisemnie w procesie opiniowania w lutym 2012 r. do EEA. Kolejna runda konsultacji wybranych ocen tematycznych odbyła się wiosną 2012 r. – po konsultacjach przeprowadzonych przez KPK z MŚ, IMGW-PIB, KZGW, PIG-PIB i IOŚ-PIB ulokowane w DMIŚ GIOŚ oraz w KZGW NRC przekazały odpowiednie uwagi do EEA poprzez dedykowany system informatyczny.

Na podkreślenie zasługuje istotny wkład ekspertów z Ministerstwa Gospodarki w prace związane z raportami dot. efektywności gospodarowania zasobami i ekologizacji gospodarki oraz aktywność, ulokowanego w KOBiZE, NRC ds. zanieczyszczenia powietrza i zmian klimatu (MAPCC), które było szczególnie obciążone pracą z uwagi na liczne raporty EEA dotyczące emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Krajowe Centra Referencyjne uczestniczyły także w kształtowaniu wskaźników – m.in. w sierpniu eksperci Min. Gospodarki we współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym opiniowali wskaźniki z zakresu zrównoważonej konsumpcji i produkcji, następnie w marcu 2012 konsultacjom podlegał raport, względem którego KPK na bazie uwag MG i MŚ przygotował i przekazał stanowisko do EEA. W maju 2011 r., po konsultacjach z MŚ i GDOŚ, KPK przekazał uwagi odnośnie wykorzystania wskaźników bioróżnorodności w ramach inicjatywy SEBI.

Latem 2011 r. NRC ds. stanu środowiska w DMIŚ GIOŚ oraz NRC ds. energetyki w Ministerstwie Gospodarki uczestniczyły w projekcie pilotowym dotyczącym porządkowania wskaźników dotyczących energetyki i środowiska. Projekt obejmował studia przypadków w 5 wybranych krajach EEA, Polska reprezentowała grupę tzw. nowych krajów członkowskich UE. Zaangażowanie ww. przedstawicieli EIONET-PL polegało na udzielenie wywiadu nt. funkcjonowania systemu wskaźników środowiskowo-energetycznych w kraju, z uwzględnieniem informacji o wykorzystywaniu na poziomie krajowym wskaźników EEA. Efektem projektu jest raport końcowy AEA Technology plc dla EEA *Energy and Environment Indicators Case Study Report*.

Do innych zadań, w które KPK włączał także ekspertów spoza EIONET, należały m.in.:

- przegląd informacji o istniejących bazach danych o powodziach – do wypełnienia kwestionariusza zaproszone zostały oprócz KZGW także m.in. Centrum Badań Kosmicznych PAN i Państwowa Straż Pożarna – odpowiednie informacje przekazano do EEA w maju 2011 r.
- prace związane z oceną ekosystemów w Europie – informacje do portalu BISE zapewnił Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
- prace związane z przeglądem inicjatyw tzw. „citizen science” w krajach członkowskich (tj. wykorzystania wiedzy i obserwacji zwykłych obywateli) i rozwojem modułu Eye on Earth dot. monitorowania inwazyjnych gatunków obcych - odpowiednie informacje, z wykorzystaniem uwag przekazanych m.in. przez ulokowane w MŚ NRC ds. komunikacji zostały przez KPK przekazane do EEA w październiku 2011 r., natomiast w kwietniu opiniowaniu podlegał dot. NatureWatch raport, względem którego KPK, przy udziale GDOŚ, przedstawił uwagi.

W drugim kwartale 2011 r. Krajowy Punkt Kontaktowy dokonał weryfikacji tłumaczenia wersji polskiej raportu Sygnały EEA 2011, a w kwietniu 2012 r. wersji polskiej raportu Sygnały EEA 2012. Również w kwietniu 2012 r. KPK wykonał weryfikację tłumaczenia broszury informacyjnej o EIONET p.t. *Eionet connects* („Eionet łączy”).

Podobnie jak w latach poprzednich, egzemplarze wszystkich otrzymanych z Agencji raportów dostępne są w bibliotece GIOŚ. Ponadto na stronie internetowej GIOŚ przedstawiane są sygnałne informacje o wybranych raportach Agencji. Wydawnictwa EEA były rozprowadzane podczas spotkań organizowanych przez GIOŚ oraz wysyłane do odpowiednich instytucji.

W świetle zaangażowania EEA w kształtowanie komponentu in-situ Globalnego Monitoringu dla Środowiska i Bezpieczeństwa (GMES), GIOŚ przeprowadził konsultacje z odpowiednimi

resortami nad projektem przygotowanego przez EEA planu implementacji usług GIO Land Monitoring. W związku ze zwróceniem się EEA do krajów z prośbą o potwierdzenie udziału w ww. komponencie, w tym w przystąpieniu do realizacji Corine Land Cover 2012 poprzez przekazanie stosownej dokumentacji, GIOŚ prowadził odpowiednie uzgodnienia w tej sprawie z Głównym Geodetą Kraju, pełniącym rolę organu wiodącego w temacie „użytkowanie ziemi” zgodnie z ustawą o infrastrukturze informacji przestrzennej. W styczniu 2012 r. odbyło się w GIOŚ spotkanie z przedstawicielami GUGiK, w którym ulokowane jest NRC ds. pokrycia terenu. Po spotkaniu GUGiK potwierdził deklarację przystąpienia wyłącznie do rozpowszechniania produktów, które powstaną w ramach projektu, bez podejmowania działań w zakresie jego realizacji. Wobec powyższego przystąpienie do realizacji bazy CLC 2012 i bazy zmian CLC 2006-2012 zadeklarował Instytut Geodezji i Kartografii, w którym również ulokowane jest NRC ds. pokrycia terenu. W zakresie prac przy warstwach wysokorozdzielczych prowadzone są przez NRC uzgodnienia z EEA.

GIOŚ, odpowiedzialny za realizację projektu CLC 2006 na poziomie kraju, kontynuował rozpowszechnianie wyników projektu poprzez NRC ds. pokrycia terenu w DMIŚ. W 2011 r. dane udostępniono na wniosek 56 użytkownikom, a w 2012 r., do maja, - 14.

3.4. Uczestnictwo w spotkaniach Zarządu i EIONET, inne wydarzenia

W ramach struktury EIONET przedstawiciele krajowi uczestniczyli:

- w spotkaniach Zarządu oraz dodatkowo Biura (w listopadzie 2011 r. w drodze głosowania Zarządu EEA przedłużono mandat Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w roli wiceprzewodniczącego Zarządu EEA na kolejne 3 lata),
- w spotkaniach Krajowych Punktów Kontaktowych – KPK (NFP),
- w spotkaniach tematycznych grup ekspertów (średnio każde NRC raz w roku).

Zgodnie z praktyką w 2011 r. odbyły się trzy spotkania Biura, trzy spotkania Zarządu oraz trzy spotkania Krajowych Punktów Kontaktowych. Strona polska opiniowała dokumenty będące przedmiotem obrad Biura, Zarządu i KPK. Oprócz bieżących spraw związanych z funkcjonowaniem Agencji, do najważniejszych kwestii poruszanych na spotkaniach zaliczyć należy:

- realizację planu pracy EEA na 2011 r. oraz działania Europejskich Centrów Tematycznych, szczególnie nowych, które rozpoczęły działalność od 1 stycznia 2011 r.;
- przygotowania do wieloletniej Strategii EEA na lata 2014-18 i dalsza rola tzw. Grupy Czterech;
- przygotowania planu pracy na 2012 r. i dalsza rola Komitetu Naukowego;
- proces pięcioletniej ewaluacji EEA;
- działania promocyjne związane z raportem SOER 2010;
- wnioski z raportu SOER 2010 i dalsze działania w kierunku SOER 2015;
- realizacja systemu informacji o środowisku SEIS, w tym działania związane z wymianą wskaźników i projektem SENSE II, portalem Eye on Earth, wykorzystaniem tzw. *citizen science*;
- zaangażowanie się Agencji i państw członkowskich w przygotowanie kolejnej ministerialnej konferencji w ramach procesu „Środowisko dla Europy” w Astanie w 2011 roku i raportu prezentowanego na tej konferencji;
- działania EEA w obszarze tzw. ekologizacji gospodarki;
- zakres raportowania danych do Agencji, ze szczególnym uwzględnieniem informacji dot. zasobów wód;
- raporty tematyczne EEA;

- nowy system informacyjny EEA Forum;
- aktywność NRC i kwestie związane z udziałem w spotkaniach EIONET.

Czerwcowe posiedzenie Zarządu EEA z seminarium dot. wieloletniej strategii EEA zostało poprzedzone dodatkowym seminarium wspólnym z DIMESA, dotyczącym efektywności gospodarowania zasobami. Z kolei przed posiedzeniem Zarządu w marcu 2012 odbyło się specjalne seminarium Zarządu poświęcone wskaźnikom. Podczas spotkań Zarządu strona polska m.in. podkreśliła znaczenie pilnego wypracowania wskaźników procesu tzw. zazieleniania gospodarki, ale przy równoczesnej identyfikacji dostępności danych służących do ich określania, poruszyła kwestię zapewnienia pomocy technicznej w ramach SENSE II, odniosła się do pięcioletniej oceny, która powinna być wykonana pod kątem spełnienia przez Agencję wysuwanych względem niej oczekiwań i dostosowania EEA do wyzwań dot. środowiska. Na spotkaniu Zarządu w czerwcu 2012 r., strona polska, zgodnie z prośbą EEA, przedstawiła priorytety polskiej prezydencji.

Spotkania KPK umożliwiają zapoznanie się z pracami EEA, przedyskutowanie i wyjaśnienie działań EEA/EIONET z EEA oraz z innymi KPK, wymianę doświadczeń oraz przedstawienie uwag strony polskiej w istotnych kwestiach dotyczących współpracy z EEA.

W dyskusjach nad SOER 2010 i procesem „oceny ocen” strona polska podkreślała konieczność zapewnienia powiązań obu procesów. Podczas pierwszego spotkania KPK w 2011 r. Polska przedstawiła na forum przebieg krajowej inauguracji (podobnie jak inne kraje organizujące tego rodzaju wydarzenie). Odnośnie kwestii aktualizacji SOER 2010, dyskutowanej na spotkaniach, strona polska, podobnie jak inne kraje, wskazywała, że decyzje w tej sprawie mogą być podjęte dopiero po dokonaniu oceny użyteczności i wykorzystania SOER 2010, jednocześnie przychylając się do ogólnej opinii krajów, że ze strony EEA brakuje jasnej wizji przyszłości SOER, a zaniechanie aktualizacji stawia pod znakiem zapytania sens wykorzystania nowoczesnej technologii informatycznej.

Podczas spotkań organizowanych przez EEA w 2011 r. KPK m.in. wyjaśnił etapy prac w procesie EEAoA i przedstawił opinię odnośnie wstępnych wyników, uzgodnił udział w tłumaczeniu Sygnałów, zgłosił szczegółowe uwagi do nowego systemu informacyjnego Agencji dla EIONET o nazwie Forum oraz uwagi względem zasad organizacji spotkań EIONET, domagał się wyjaśnień odnośnie zakresu fazy drugiej projektu SENSE (dotyczącego wymiany wskaźników w formacie RDF), odnośnie inicjatywy niezwłocznego dostarczenia przez kraje do EEA szczegółowych danych o zasobach wodnych oraz charakteru udziału EEA w fazie konsultacji specyfikacji danych Aneksu II i III Dyrektywy INSPIRE. W świetle kontrowersji związanych z przygotowaniem przez EEA bez konsultacji z EIONET nowej odsłony portalu Eye on Earth i jego przyszłej roli, strona polska wraz z innymi krajami zwróciła się do Agencji o stosowne wyjaśnienia, związane m.in. z celami portalu, kontrolą jakości danych i ich odniesieniem do oficjalnej sprawozdawczości.

W czasie pierwszego spotkania KPK uzgodniono kwestie związane z przygotowaniem profilu dla Polski w ramach projektu gospodarowania zasobami w krajach EEA, a późniejsze robocze spotkanie przedstawiciela EEA w GIOŚ z KPK w czerwcu 2011 r. pozwoliło na wymianę doświadczeń z zakresu ww. projektu i realizowanych przez EEA prac w tej tematyce.

Działania Agencji dotyczące poszczególnych zakresów tematycznych były przedmiotem dyskusji z odpowiednimi NRC w czasie warsztatów dla ekspertów EIONET. Polska i Niemcy jako jedyne kraje zapewniły uczestnictwo swoich przedstawicieli we wszystkich 15 spotkaniach NRC, jakie miały miejsce w 2011 r.

Trzecie spotkanie KPK zostało zorganizowane razem ze spotkaniami dla NRC ds. stanu środowiska i NRC ds. informacji prognostycznych – spotkania NRC bezpośrednio

poprzedziły spotkanie KPK, co ułatwiło wymianę poglądów między odpowiednimi ekspertami. Na spotkaniu NRC ds. stanu środowiska podczas sesji dotyczącej przeglądu krajowych raportów polskie NRC (z GIOŚ) przedstawiło prezentację.

Przedstawiciel DMIŚ GIOŚ, pełniący rolę NRC z zakresu wód, który w kwietniu 2011 r. został członkiem Grupy Doradczej wspierającej EEA w opracowywaniu raportu – oceny 2012 dot. stan wód w Europie, uczestniczył w spotkaniu Grupy w listopadzie 2011 r. oraz kolejnym, połączonym z warsztatami EIONET, w marcu 2012 r. W spotkaniach brał czynny udział, zwracając m.in. uwagę na brak dorzecza Wisły w zestawieniach, konieczność zapewnienia precyzyjności przedstawionych informacji oraz problem braku spójności systemu oceny wód w Europie. Duża część zgłoszonych uwag i propozycji została przyjęta z pozytywnym zainteresowaniem i będzie uwzględniona w finalnej treści raportu – oceny.

Podczas spotkania dla NRC ds. systemów informacji o środowisku strona polska podzieliła się doświadczeniami odnośnie działań GIOŚ w ramach Dyrektywy INSPIRE. W dyskusji nad drugą edycją projektu SENSE podkreśliła konieczność uwzględnienia w pierwszej kolejności aspektu merytorycznego przed technicznym oraz wskazała na brak materiału podsumowującego SOER 2010.

Istotnym punktem spotkań EIONET było przekazywanie danych do Agencji – m.in. na spotkaniu dot. jakości powietrza (udział GIOŚ) omawiano kwestie związane z rewizją dyrektyw i pracami nad przyszłym nowym elektronicznym systemem raportowania, na spotkaniu dot. inwentaryzacji i projekcji emisji (udział KOBiZE) dyskutowano nad metodyką i wynikami oszacowań emisji do powietrza atmosferycznego. Na spotkaniu NRC ds. pokrycia terenu (udział GUGiK i IGiK) omawiano rozwój komponentu GIO Land w ramach GMES, w tym harmonogram prac nad warstwami wysokorozdzielczymi i kolejną edycją Corine Land Cover. Na spotkaniu NRC ds. transportu (udział MI – obecnie przekształconego w MTBiGM) omówiono m.in. cele wynikające z legislacji UE związanej z tzw. Białą Księgą Transportową i emisją CO₂ oraz wypracowano głęboko zmodyfikowany zakres raportu TERM do roku 2020, zorganizowano także wspólną sesję z NRC ds. energetyki, które równoległe miało swoje spotkanie (udział MG), a kraje wymieniły się doświadczeniami w zakresie promowania napędów elektrycznych w transporcie drogowym. Na spotkaniu NRC ds. przyrody i bioróżnorodności (udział GDOŚ) dyskutowano o działaniach na rzecz zachowania bioróżnorodności w Europie, a podczas posiedzenia NRC ds. lasów (udział MŚ) przedstawiono różne programy związane z ochroną lasów i ich potencjałem. NRC ds. środowiska i zdrowia (udział NIZP-PZH) omawiały na swoim spotkaniu m.in. kwestie ujęcia w informacji o środowisku aspektów wpływu na zdrowie. Podczas spotkania NRC ds. komunikacji dyskutowano o działaniach informacyjno-promocyjnych, zarówno po stronie EEA, jak i krajów, które na prośbę Agencji wypełniły odpowiedni formularz – reprezentant MŚ przedstawił informację o przeprowadzonej w Polsce kampanii edukacyjno-promocyjnej na rzecz rezygnacji z korzystania samochodów osobowych na krótkich dystansach, kształtowania proekologicznych wzorców zachowań i popularyzacji transportu miejskiego przyjaznego środowisku. Podczas warsztatów dotyczących oddziaływania i adaptacji do zmian klimatu przedstawiono m.in. doświadczenia strony polskiej (NRC CCIVA w IOŚ-PIB) w pracach funkcjonującej w ramach sieci EPA grupy z tego zakresu. Na spotkaniu EIONET dot. ekologizacji gospodarki przedstawiciel NRC SCP w MG aktywnie uczestniczył w dyskusji nad znaczeniem postaw konsumenckich, zwracając m.in. uwagę na konieczność zmiany stylu życia dla ograniczenia wzrostu zużycia zasobów i energii oraz konieczność uwzględnienia w bilansie wpływu konsumpcji na środowisko dóbr importowanych z krajów w trzecich. Na spotkaniu NRC ds. hałasu reprezentant IOŚ-PIB przedstawił prezentację dot. monitoringu hałasu na przykładzie Gdańska.

We wrześniu 2011 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska uczestniczył w konferencji ministrów środowiska obszaru EKG ONZ w ramach procesu „Środowisko dla Europy” w Astanie, biorąc m.in. udział w panelowej dyskusji podczas zorganizowanej przez EEA sesji na temat rozwoju systemu SEIS na rzecz procesu regularnego raportowania o stanie środowiska.

W związku z promocją przez EEA zasad SEIS w regionach wschodniej Europy i zachodniej Azji i północnej Afryce w ramach projektu „W kierunku Wspólnego Systemu Informacji o Środowisku (SEIS) w krajach sąsiedzkich UE” (ENPI-SEIS), Agencja zwróciła się z prośbą do Krajowych Punktów Kontaktowych o merytoryczny udział w przeprowadzanych tam przez EEA wizytach (*SEIS country visit*). We wrześniu 2011 r. przedstawiciel DMIŚ GIOŚ, pełniący rolę NRC ds. stanu środowiska, w imieniu KPK, jako członek delegacji Europejskiej Agencji Środowiska, uczestniczył w wizycie organizowanej przez EEA w Ministerstwie Zasobów Przyrodniczych i Ochrony Środowiska Białorusi. Wygłosił prezentację nt. doświadczeń Polski związanych ze współpracą z Europejską Agencją Środowiska oraz z wdrażaniem SEIS w kraju, zwracając uwagę na istniejące uwarunkowania organizacyjne struktury wymiany informacji o środowisku.

Ze względu na fakt, iż Agencja wspiera funkcjonowanie nieformalnej sieci dyrektorów krajowych agencji ds. środowiska – EPA, należy odnotować przenikanie się zakresu tematycznego spotkań EIONET z problematyką poruszaną w ramach sieci EPA. Główny Inspektor brał udział w 2011 r. w obu spotkaniach sieci – w marcu na Malcie oraz w październiku w Holandii, uczestnicząc m.in. w dyskusjach nt. ekologicznej gospodarki, zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych i materiałowych, wspólnego systemu informacji o środowisku SEIS. Wspólną inicjatywą polsko-szwajcarską było włączenie do prac EPA problematyki ochrony środowiska przed hałasem – w 2011 r. utworzono grupę roboczą, w pracach której uczestniczy ekspert krajowy.

Podsumowanie udziału strony polskiej i wnioski

- Sprawowanie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska funkcji wiceprzewodniczącego Zarządu EEA przyczynia się do tego, że Polska ma większy wpływ na decyzje Europejskiej Agencji Środowiska, a wkład ten został doceniony poprzez przedłużenie mandatu Głównego Inspektora jako wiceprzewodniczącego na kolejny okres. Należy podkreślić istotną rolę Biura i Zarządu EEA w kształtowaniu prac Agencji w krótkiej i długiej perspektywie czasowej. Fakt, że Główny Inspektor jest także przedstawicielem Polski w nieformalnej sieci dyrektorów krajowych agencji ds. środowiska – EPA, pozwala na większą integrację zagadnień będących przedmiotem zainteresowania grup tematycznych EPA z inicjatywami EEA, w szczególności w zakresie problematyki dot. analizy skuteczności wdrażania wymagań UE na poziomie krajów członkowskich, a także identyfikacji obszarów niespójności prawa UE. Wpisuje się to w cele KE, która akcentuje potrzebę wzmocnienia wdrożenia regulacji UE (*Implementation should become a new frontier* – Komisarz UE Janez Potočnik, posiedzenie Zarządu EEA 23 czerwca 2011 r.).
- W zakresie zadań sprawozdawczych, wynikających z programu pracy EEA, EIONET PL kontynuował przekazywanie danych. W większości przypadków były to informacje już wytwarzane dla potrzeb zarządzania środowiskiem w kraju lub dla potrzeb sprawozdawczości międzynarodowej, w tym Wspólnotowej. Ogólnie, w ciągu

ostatnich lat raportowanie danych do EEA ulegało systematycznej poprawie, a osiągnięty w ostatnim okresie sprawozdawczym wynik jest znacząco wyższy niż w ubiegłym okresie i stanowi najlepszy wynik Polski w historii dwunastu okresów sprawozdawczych. Pomimo tego Polska utrzymuje się poza dwudziestką najwyższej ocenionych krajów, podczas gdy w ocenie okresu sprawozdawczego 2002/2003 należała do pierwszej dziesiątki. Inne kraje w szybszym tempie osiągnęły postęp, stąd konieczne jest dalsze usprawnianie sprawozdawczości ze strony polskiej. W związku z włączeniem do raportowania w ramach WISE SoE danych dotyczących zasobów wód oraz emisji do wód, a także wysuwanymi przez Agencję prośbami o przekazanie dodatkowych danych na potrzeby rachunków środowiskowych, istnieje konieczność uzgodnienia pomiędzy Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej i Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej, przy udziale Departamentu Zasobów Wodnych Ministerstwa Środowiska, jednostki odpowiedzialnej za zapewnienie i raportowanie tych kategorii danych w powiązaniu z raportowaniem, według wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej, w zakresie planów gospodarowania wodami. Jednocześnie na forum EEA należy podkreślać konieczność korzystania przez Agencję z istniejących dróg raportowych (np. statystyki publicznej) oraz wskazywać na potrzebę jasnego formułowania przez EEA celów i sposobów wykorzystania nowych przekazów danych.

- W 2011 r. EIONET PL kontynuował uczestnictwo w realizacji zadań EEA poprzez aktywny udział w opiniowaniu inicjatyw i opracowań Agencji. Dzięki zaangażowaniu Polski w prace EEA umacnia się wizerunek naszego kraju jako aktywnego członka UE. Istotnym elementem promocji Polski było zorganizowanie przez GIOŚ krajowej inauguracji raportu SOER 2010 w styczniu 2011 r., która spotkała się z uznaniem ze strony przedstawicieli EEA. Na podkreślenie zasługuje zaangażowanie strony polskiej w prace nad raportami tematycznymi. Wysoko ocenione przez EEA było przygotowanie dla Polski profilu dot. efektywności gospodarowania zasobami w oparciu o skoordynowane przez KPK prace szeregu ekspertów z różnych instytucji, głównie z NRC. Istotnym zadaniem w nadchodzących latach, oprócz bieżącego udziału w pracach nad raportami tematycznymi, będzie wypracowanie wspólnie z Agencją trybu aktualizacji SOER, uzgodnienie dalszego rozwoju projektu SENSE i możliwości szerszego wykorzystywania nowoczesnych technologii informatycznych do przekazu danych o stanie środowiska.
- Strona polska zapewniła udział przedstawicieli we wszystkich spotkaniach EIONET. Dały one możliwość lepszego rozpoznania prowadzonych na poziomie unijnym działań na rzecz monitorowania i poprawy stanu środowiska, w powiązaniu z politykami sektorowymi, a równocześnie zaprezentowania doświadczeń krajowych na forum międzynarodowym. Pozwoliły także na zapoznanie się ze stawianymi przed krajami członkowskimi wymogami odnośnie zapewnienia odpowiednich systemów informacyjnych w ramach koncepcji wspólnego, europejskiego systemu informacji o środowisku (SEIS), zgodnie z opublikowanym Komunikatem KE (COM/2008/0046), oraz z uwzględnieniem wymagań dyrektywy INSPIRE 2007/2/WE i Programu GMES w świetle opublikowanego Rozporządzenia ws. GMES i jego początkowych operacji (2011-13). Stworzyły także możliwość współdecydowania o podejmowanych przez Agencję działaniach, angażujących sieć EIONET. Uczestnictwo Głównego Inspektora w zorganizowanym przez EEA w ramach Konferencji Ministerialnej w Astanie panelu dyskusyjnym na temat rozwoju SEIS oraz udział przedstawiciela GIOŚ w jednej z wizyt krajowych w ramach

projektu ENPI-SEIS pokazały także aktywność strony polskiej w promowaniu idei poprawy systemów informowania o stanie środowiska w krajach sąsiadujących z UE.

- Ze względu na przyjęcie przez Agencję roli koordynacyjnej w zakresie komponentu in-situ GMES oraz objęcie przez nią odpowiedzialności za komponent usług dot. pow. lądowych GIO Land, EIONET jest dodatkowo angażowany w identyfikację źródeł danych in-situ i określenie potencjalnych użytkowników na poziomie krajowym. W tym zakresie konieczne będzie współdziałanie z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pełniącym rolę instytucji wiodącej ws. GMES, Głównym Urzędem Geodezji i Kartografii odpowiedzialnym za wdrażanie Dyrektywy INSPIRE, resortami współpracującymi oraz z Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk, uczestniczącym w Komitecie GMES. W październiku 2012 r. EEA planuje wizytę swoich przedstawicieli w Polsce, poświęconą identyfikacji danych in-situ i potencjalnych usług GMES. Spotkanie organizuje CBK, przy udziale GIOŚ.
- Podejmowane przez Agencję prace nad uproszczeniem i ujednoczeniem wskaźników będą angażowały EIONET. W związku z Komunikatem KE *Europa 2020: Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu* Agencja realizowała prace związane z zagadnieniami ekologizacji gospodarki i opracowywaniem odpowiednich mierników – współpraca w tym temacie będzie nadal prowadzona z istotnym zaangażowaniem ekspertów z Ministerstwa Gospodarki i Ministerstwa Środowiska – aktualne NRC ds. zrównoważonej konsumpcji i produkcji zostanie wyznaczone po zakończeniu działań reorganizacyjnych prowadzonych w tych jednostkach. Kontynuowana będzie także współpraca z Głównym Urzędem Statystycznym z uwagi na działania OECD w tematyce zielonego wzrostu.
- W zakresie współpracy z Europejską Agencją Środowiska, do obszarów, które wymagają wzmocnienia zaliczyć należy:
 - w jednostkach uczestniczących w EIONET: raportowanie danych do EEA, celem zagwarantowania wysokiej jakości danych, a równocześnie podniesienia pozycji Polski w rankingu względem pozostałych krajów, oraz modernizację systemów informacyjnych i informatycznych w celu usprawnienia wymiany danych w skali krajowej i międzynarodowej;
 - w poszczególnych komórkach resortu i innych instytucjach: wykorzystanie opracowań i usług EEA dla potrzeb realizacji bieżących zadań.

ZAŁĄCZNIK 1 Krajowa struktura EIONET w 2011 r.

Krajowy Punkt Kontaktowy (National Focal Point)	Lucyna Dygas Ciołkowska – Dyrektor Departamentu Monitoringu i Informacji o Środowisku GIOŚ – NFP PL Anna Katarzyna Wiech – Z-ca Dyrektora Departamentu Monitoringu i Informacji o Środowisku GIOŚ – NFP PL Alternate Małgorzata Bednarek – stanowisko ds. współpracy z EEA w DMIŚ GIOŚ – NFP PL Alternate
Krajowe Centra Referencyjne (National Reference Centres)	
<i>Agriculture and Forests</i>	Marzena Lipińska (Krówka) (DPB MRiRW), Rafał Nowicki (DL MŚ), Janusz Czerepko (IBL)
<i>Air Quality</i>	Grażyna Mitosek (IOŚ-PIB), Magdalena Brodowska (DMIŚ GIOŚ), Barbara Toczko (DMIŚ GIOŚ)
<i>Chemicals</i>	<i>do czasu sprecyzowania przez EEA zadań rolę NRC pełni Krajowy Punkt Kontaktowy</i>
<i>Climate Change Impacts, Vulnerability and Adaptation</i>	Mirosław Miętus (IMGW-PIB), Maciej Sadowski (IOŚ-PIB), Barbara Toczko (DMIŚ GIOŚ)
<i>Communication</i>	Aleksandra Mrowińska (DEE MŚ), Barbara Albinia (DMIŚ GIOŚ)
<i>Energy</i>	Agnieszka Kozieł (DE MG), Piotr Czopek (DE MG)
<i>Environmental Information Systems</i>	Małgorzata Bednarek (DMIŚ GIOŚ), Maria Lenartowicz (DMIŚ GIOŚ)
<i>Forward Looking Information and Scenarios</i>	<i>do czasu sprecyzowania przez EEA zadań rolę NRC pełni Krajowy Punkt Kontaktowy</i>
<i>Groundwater</i>	Anna Kuczyńska (PIG-PIB), Hanna Kasprowicz (DMIŚ GIOŚ)
<i>Health and Environment</i>	Krzysztof Skotak (NIZP-PZH)
<i>Marine and Coastal Environment</i>	Włodzimierz Krzymiński (IMGW-PIB O.Gdynia), Przemysław Gruszecki (DMIŚ GIOŚ), Małgorzata Marciniwicz Mykieta (DMIŚ GIOŚ)
<i>Maritime</i>	<i>do czasu sprecyzowania przez EEA zadań rolę NRC pełni NRC Marine and Coastal Environment</i>
<i>Mitigation of Air Pollution and Climate Change</i>	Anna Olecka (KOBiZE w IOŚ-PIB), Bogusław Dębski (KOBiZE w IOŚ-PIB), Barbara Toczko (DMIŚ GIOŚ)
<i>Nature and Biodiversity</i>	Małgorzata Jankowska-Różyńska (DIŚ GDOŚ), Beata Mikulska (DOP GDOŚ)
<i>Noise</i>	Radosław Kucharski (IOŚ-PIB), Ewa Zrałek (DMIŚ GIOŚ)
<i>Land Cover</i>	Karolina Szyszkowska (GUGiK), Elżbieta Bielecka (IGiK), Maria Andrzejewska (UNEP/GRID-W-wa), Maria Lenartowicz (DMIŚ GIOŚ)
<i>Land Use and Spatial Planning</i>	<i>do czasu sprecyzowania przez EEA zadań rolę NRC pełni Krajowy Punkt Kontaktowy</i>
<i>Rivers and Lakes</i>	Bogdan Fornal (DMIŚ GIOŚ), Przemysław Gruszecki (DMIŚ GIOŚ)
<i>Sustainable Consumption and Production</i>	Beata Jaczewska (DRG MG)
<i>State of the Environment</i>	Barbara Albinia (DMIŚ GIOŚ)
<i>Soil</i>	Tomasz Stuczyński (IUNG-PIB), Joanna Czajka (DMIŚ GIOŚ)
<i>Transport</i>	Andrzej Siemiński (DPTiSM, MI)
<i>Waste</i>	Katarzyna Baranowska (DGO MŚ)
<i>Water Emissions</i>	<i>w trakcie uzgadniania</i>
<i>Water Quantity and Use</i>	Piotr Piórkowski (KZGW)

Profile dwóch NRC: *Environment and Economy* oraz *Policy Instruments and Policy Evaluation* zostaną przez EEA ustalone w terminie późniejszym.

DMIŚ GIOŚ - Departament Monitoringu i Informacji o Środowisku w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska; DPB MRiRW – Dep. Płatności Bezpośrednich w Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi; DL MŚ – Dep. Leśnictwa w Min. Środowiska; IBL – Instytut Badawczy Leśnictwa, IOŚ – Instytut Ochrony Środowiska; DEE MŚ – Dep. Edukacji Ekologicznej w Min. Środowiska; DE MG – Dep. Energetyki w Min. Gospodarki; PIG – Państwowy Instytut Geologiczny; NIZP-PZH – Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej; KOBiZE – Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami; DIŚ GDOŚ – Dep. Informacji o Środowisku Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska; DOP GDOŚ – Dep. Ochrony Przyrody w GDOŚ; DGO MŚ – Dep. Gospodarki Odpadami w Min. Środowiska; DRG MG – Departament Rozwoju Gospodarki w Min. Gospodarki; IUNG – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa; IGiK – Instytut Geodezji i Kartografii; DPTiSM MI – Dep. Polityki Transportowej i Spraw Międzynarodowych w Min. Infrastruktury; KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej; x-PIB – x - Państwowy Instytut Badawczy

ZALĄCZNIK 2 Krajowa struktura EIONET w 2012 r.

Krajowy Punkt Kontaktowy (National Focal Point)	Lucyna Dygas Ciołkowska – Dyrektor Departamentu Monitoringu i Informacji o Środowisku GIOŚ – NFP PL Anna Katarzyna Wiech – Z-ca Dyrektora Departamentu Monitoringu i Informacji o Środowisku GIOŚ – NFP PL Alternate Małgorzata Bednarek – stanowisko ds. współpracy z EEA w DMIŚ GIOŚ – NFP PL Alternate
Krajowe Centra Referencyjne (National Reference Centres)	
<i>Agriculture and Forests</i>	Marzena Lipińska (DPB MRiRW), Rafał Nowicki (DLiOP MŚ), Janusz Czerepko (IBL)
<i>Air Quality</i>	Grażyna Mitosek (IOŚ-PIB), Magdalena Brodowska (DMIŚ GIOŚ), Barbara Toczko (DMIŚ GIOŚ)
<i>Chemicals</i>	<i>do czasu sprecyzowania przez EEA zadań rolę NRC pełni Krajowy Punkt Kontaktowy</i>
<i>Climate Change Impacts, Vulnerability and Adaptation</i>	Danuta Limanówka (IMGW-PIB), Maciej Sadowski (IOŚ-PIB), Barbara Toczko (DMIŚ GIOŚ)
<i>Communication</i>	Aleksandra Mrowińska (DIŚ MŚ), Barbara Albiniak (DMIŚ GIOŚ)
<i>Energy</i>	Agnieszka Kozieł (DE MG), Piotr Czopek (DE MG)
<i>Environmental Information Systems</i>	Małgorzata Bednarek (DMIŚ GIOŚ), Maria Lenartowicz (DMIŚ GIOŚ)
<i>Forward Looking Information and Scenarios</i>	<i>do czasu sprecyzowania przez EEA zadań rolę NRC pełni Krajowy Punkt Kontaktowy</i>
<i>Groundwater</i>	Anna Kuczyńska (PIG-PIB), Hanna Kasprówicz (DMIŚ GIOŚ)
<i>Health and Environment</i>	Krzysztof Skotak (NIZP-PZH)
<i>Marine and Coastal Environment</i>	Włodzimierz Krzymiński (IMGW-PIB O.Gdynia), Przemysław Gruszecki (DMIŚ GIOŚ), Małgorzata Marciniowicz Mykieta (DMIŚ GIOŚ)
<i>Maritime</i>	<i>do czasu sprecyzowania przez EEA zadań rolę NRC pełni NRC Marine and Coastal Environment</i>
<i>Mitigation of Air Pollution and Climate Change</i>	Anna Olecka (KOBiZE w IOŚ-PIB), Bogusław Dębski (KOBiZE w IOŚ-PIB), Barbara Toczko (DMIŚ GIOŚ)
<i>Nature and Biodiversity</i>	Małgorzata Jankowska-Różyńska (DIŚ GDOŚ), Beata Mikulska (DOP GDOŚ)
<i>Noise</i>	Radosław Kucharski (IOŚ-PIB), Ewa Zrałek (DMIŚ GIOŚ), Margareta Kędzia (DMIŚ GIOŚ)
<i>Land Cover</i>	Karolina Szyszowska (GUGiK), Elżbieta Bielecka (IGiK), Maria Andrzejewska (UNEP/GRID-W-wa), Maria Lenartowicz (DMIŚ GIOŚ)
<i>Land Use and Spatial Planning</i>	<i>do czasu sprecyzowania przez EEA zadań rolę NRC pełni Krajowy Punkt Kontaktowy</i>
<i>Rivers and Lakes</i>	Bogdan Fornal (DMIŚ GIOŚ), Przemysław Gruszecki (DMIŚ GIOŚ)
<i>Sustainable Consumption and Production</i>	<i>w trakcie zmian</i>
<i>State of the Environment</i>	Barbara Albiniak (DMIŚ GIOŚ)
<i>Soil</i>	Tomasz Stuczyński (IUNG-PIB), Joanna Czajka (DMIŚ GIOŚ)
<i>Transport</i>	Andrzej Siemiński (DPTiWM MTBiGM)
<i>Waste</i>	Katarzyna Baranowska (DGO MŚ)
<i>Water Emissions</i>	<i>w trakcie uzgadniania</i>
<i>Water Quantity and Use</i>	Piotr Piórkowski (KZGW)

Profile dwóch NRC: *Environment and Economy* oraz *Policy Instruments and Policy Evaluation* zostaną przez EEA ustalone w terminie późniejszym.

DMIŚ GIOŚ - Departament Monitoringu i Informacji o Środowisku w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska; DPB MRiRW – Dep. Płatności Bezpośrednich w Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi; DLiOP MŚ – Dep. Leśnictwa i Ochrony Przyrody w Min. Środowiska; IBL – Instytut Badawczy Leśnictwa, IOŚ – Instytut Ochrony Środowiska; DIŚ MŚ – Dep. Informacji o Środowisku w Min. Środowiska; DE MG – Dep. Energetyki w Min. Gospodarki; PIG – Państwowy Instytut Geologiczny; NIZP-PZH – Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej; KOBiZE – Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami; DIŚ GDOŚ – Dep. Informacji o Środowisku Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska; DOP GDOŚ – Dep. Ochrony Przyrody w GDOŚ; DGO MŚ – Dep. Gospodarki Odpadami w Min. Środowiska, DRG MG – Departament Rozwoju Gospodarki w Min. Gospodarki; IUNG – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa; IGiK – Instytut Geodezji i Kartografii; DPTiWM MTBiGM – Dep. Polityki Transportowej i Współpracy Międzynarodowej w Min. Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej; KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej; x-PIB – x - Państwowy Instytut Badawczy

ZAŁĄCZNIK 3 Realizacja zadań EIONET w zakresie przekazywania danych krajowych objętych priorytetowym strumieniem danych (PDF)

L.p.	Zakres tematyczny (nazwa przekazu danych)	Zakres danych - odniesienie do podstawy prawnej-	Zakres czasowy danych	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za zapewnienie i przekazanie danych do KPK/współpracę merytoryczną	Wymagany termin przekazania danych do EEA	Uwagi	
1a	AE-1: CLRTAP data	Dane dotyczące emisji do powietrza w ramach CLRTAP	2009 r. (i 2008 r.)	DZKiOA MŚ / KOBiZE	15 lutego 2011 r. (raport IIR – 15.03.11)	Wykonano w terminie. Raport IIR przekazano 31 marca 2011 r.	Brak pełnego trendu od 1990 r. Aktualizacje: 13 maja 2011 r. (za 2002-2003), 6 marca 2012 r (2005) i 11 maja 2012 (za 2004-2005)
			2010 r. (i 2009 r.)		15 lutego 2012 r. (raport IIR – 15.03.12)		
1b	AE-1b: NEC data	Dane dotyczące emisji do powietrza wg wymagań Dyrektywy 2001/81/WE	2009 r. (ostateczne)	DZKiOA MŚ / KOBiZE	31 grudnia 2011 r.	Wykonano w terminie.	
			2010 r. (wstępne)		31 grudnia 2011 r.	Wykonano w terminie. Wstępny bilans emisji za rok 2010 wypełnił obowiązek projekcji za 2010 r. Zaktualizowano 5 kwietnia 2012 r.	
1c	AE-2: UNFCCC data	Dane dotyczące emisji do powietrza w ramach UNFCCC	2009 r.	DZKiOA MŚ / KOBiZE	15 kwietnia 2011 r.	Wykonano w terminie (aktualizacje: 13 i 26 maja, 24/25 listopada 2011 r.)	
			2010 r.		15 kwietnia 2012 r.	Wykonano w terminie (aktualizacje: 15 i 22 maja 2012 r.)	
1d	AE-2b: EU GHG data	Dane dotyczące emisji do powietrza wg wymagań Decyzji 280/2004/WE	2009 r.	DZKiOA MŚ / KOBiZE	15 stycznia 2011 r. aktualizacja, w tym raport NIR do 15.03 II aktualizacja do 15.05	Wykonano w terminie. Wykonano w terminie (15/16 marca 2011 r.) Wykonano w terminie. Kolejne aktualizacje: 24/25 listopada 2011 r.	
			2010 r.		15 stycznia 2012 r. aktualizacja, w tym raport NIR do 15.03 II aktualizacja do 15.05	Wykonano w terminie. Wykonano w terminie. Wykonano w terminie. Kolejna aktualizacja 22 maja 2012 r.	
2a	AQ-1: EoI data	Dane dotyczące jakości powietrza wg wymagań Decyzji 97/101/KE	2010 r.	DMIŚ GIOŚ / IOŚ-PIB	1 października 2011 r.	Wykonano w terminie. (aktualizacja 2 grudnia 2011 r.)	
2b	AQ-2: Air Quality Questionnaire	Dane o jakości powietrza wg wymagań Dyrektyw: 1993/30/WE, 2000/69/WE, 2002/3/WE	2010 r.	DMIŚ GIOŚ / IOŚ-PIB	30 września 2011 r.	Wykonano w terminie. (aktualizacja 8 maja 2012 r.)	
2c	AQ-2b: Monthly and summer ozone data	Dane dotyczące przekroczeń stężeń ozonu wg wymagań Dyrektywy 2002/3/WE	IV-IX 2011 r. (miesięczne i za lato)	DMIŚ GIOŚ / IOŚ-PIB	31 maja – 31 października 2011 r.	Wykonano w terminie. (aktualizacja danych za okres letni 29 listopada 2011 r.)	

ZAŁĄCZNIK 3 Realizacja zadań EIONET w zakresie przekazywania danych krajowych objętych priorytetowym strumieniem danych (PDF) – dok.

L.p.	Zakres tematyczny (nazwa przekazu danych)	Zakres danych - odniesienie do podstawy prawnej	Zakres czasowy danych	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za zapewnienie i przekazanie danych do KPK/współpracę merytoryczną	Wymagany termin przekazania danych do EEA	Uwagi
3a	CDDA-1: Designated areas	Dane dotyczące krajowych obszarów chronionych	2009 r.	DIŚ GDOŚ	15 marca 2011 r.	Wykonano w terminie. Dane niepełne. Wymagana aktualizacja.
			2010 r.		15 marca 2012 r.	Przekazano 26 marca 2012 r. Dane niepełne. Brak aktualizacji bazy .mdb
4a	EWN-1 (WISE SoE-1): River quality	Dane dotyczące jakości wód rzek	2010 r.	DMIŚ GIOŚ / IMGW-PIB O. Katowice	31 października 2011 r.	Wykonano w terminie. Brak niektórych danych.
4b	EWN-2 (WISE SoE-2): Lake quality	Dane dotyczące jakości wód jezior	2010 r.	DMIŚ GIOŚ / IOŚ	31 października 2011 r.	Przekazano 27 grudnia 2011 r. Brak niektórych danych.
4c	EWN-3 (WISE SoE-3): Groundwater quality	Dane dotyczące jakości wód podziemnych	2010 r.	DMIŚ GIOŚ / PIG-PIB	31 października 2011 r.	Wykonano w terminie. Dodatkowe dane 10 listopada 2011 r.
4d	ME-1: Marine data	Dane dotyczące środowiska morskiego	2010 r.	DMIŚ GIOŚ / IMGW-PIB O. Gdynia	31 października 2011 r.	Wykonano w terminie. Aktualizacja 4 listopada 2011 r.
5a	E-PRTR1: European Pollutant Transfer Register	Dane dotyczące Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń	2009 r.	DIO GIOŚ	31 marca 2011 r.	Wykonano w terminie. Brak raportu kompletności
			2010 r.		31 marca 2011 r.	Przekazano 13 kwietnia 2011 r. Brak raportu kompletności.
Dane objęte PDF, które tymczasowo nie są liczone do ogólnej oceny krajów z wywiązywania się ze sprawozdawczości do EEA:						
4e	EWN-4 (WISE SoE-4): Water quantity	Dane dotyczące zasobów wodnych	2010 r.	KZGW / IMGW-PIB	31 października 2011 r.	Nie przekazano danych. Dane o zasobach wód raportowane we Wspólnym Kwestionariuszu Eurostat/OECD
4f	WISE1: Water emissions quality	Dane dotyczące emisji do wód	2010 r.	KZGW	31 października 2011 r.	Nie przekazano danych.
2d	NRTO3: Near real-time ozone data	Dane dotyczące przekroczeń ozonu (przekazywane w czasie prawie-rzeczywistym)	2011 r.	DMIŚ GIOŚ / WIOŚ	Przekaz w czasie prawie-rzeczywistym w okresie 1 kwietnia – 30 września 2011 r.	Wykonano w terminie, w zakresie 78%

DZKiOA MŚ – Dep. Zmian Klimatu i Ochrony Atmosfery w Ministerstwie Środowiska; KOBiZE – Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami w IOŚ-PIB; DMIŚ GIOŚ – Dep. Monitoringu i Informacji o Środowisku w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska; IOŚ – Instytut Ochrony Środowiska; DIŚ GDOŚ – Dep. Informacji o Środowisku w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska; PIG – Państwowy Instytut Geologiczny, IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, DIO GIOŚ – Dep. Inspekcji i Orzecznictwa w GIOŚ, WIOŚ – wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska; x-PIB – x - Państwowy Instytut Badawczy

ZAŁĄCZNIK 4 Zestawienie ważniejszych pojęć i skrótów stosowanych w niniejszej informacji

AirBase	baza danych o jakości powietrza w Europie, administrowana przez EEA
BISE	System Informacji o Bioróżnorodności w Europie (<i>Biodiversity Information System for Europe</i>)
CDR	Centralne Repozytorium Danych EEA (<i>Central Data Repository</i>) – element Reportnetu
CLC	CORINE Land Cover: baza danych o pokryciu terenu (<i>CORINE - Coordination of Information on the Environment</i>)
CLRTAP	Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na duże odległości (<i>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</i>)
CSI	bazowy zestaw wskaźników EEA (<i>Core set of indicators</i>)
DG ENV	Dyrektoriat Generalny Komisji Europejskiej ds. Środowiska
DMIŚ	Departament Monitoringu i Informacji o Środowisku GIOŚ
ETC	Europejskie Centra Tematyczne (<i>European Topic Centres</i>)
EEA	Europejska Agencja Środowiska (<i>European Environment Agency</i>)
EEAoA	Ocena ocen stanu środowiska Europy (<i>Europe's Environmental Assessment of Assessment</i>)
EIONET	Europejska Sieć Informacji i Obserwacji Środowiska (<i>European Environment Information and Observation Network</i>)
EMEP	program monitorowania i oceny dot. CLRTAP (<i>European Monitoring and Evaluation Programme</i>)
GHG	gazy cieplarniane (<i>greenhouse gases</i>)
GMES	Globalny Monitoring dla Środowiska i Bezpieczeństwa (<i>Global Monitoring for Environment and Security</i>)
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
INSPIRE	Europejska Infrastruktura Danych Przestrzennych (<i>Infrastructure for Spatial Information in Europe</i>)
JRC	Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej (<i>Joint Research Centre</i>)
KE	Komisja Europejska
KPK (NFP)	Krajowy Punkt Kontaktowy (<i>National Focal Point</i>) ds. współpracy z EEA
NEC	krajowe pułapy emisji (<i>national emission ceilings</i>)
NRC	Krajowe Centra Referencyjne (<i>National Reference Centres</i>) w strukturze EIONET
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
Ozoneweb	serwis EEA, informujący o stężeniu ozonu troposferycznego w Europie
PDF	priorytetowy strumień danych przekazywanych do EEA (<i>priority data flow</i>)
Reportnet	zbiór narzędzi informatycznych EEA dla celów sprawozdawczości w zakresie ochrony środowiska
SEBI	projekt wdrożenia wskaźników różnorodności biologicznej (<i>Streamlining European Biodiversity Indicators</i>)
SEIS	Wspólny System Informacji o Środowisku (<i>Shared Environmental Information System</i>)
SENSE	projekt EEA dot. udostępniania krajowych danych o środowisku (<i>Shared European National State of the Environment</i>)
SOER	raport o stanie środowiska (<i>State of the Environment Report</i>)
UNEP	Program Środowiskowy Organizacji Narodów Zjednoczonych (<i>United Nations Environmental Programme</i>)
UNFCCC	Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (<i>United Nations Framework Convention on Climate Change</i>)
TERM	Mechanizm Sprawozdawczy ds. Transportu i Środowiska (<i>Transport and Environment Reporting Mechanism</i>)
WISE	System Informacji o Wodach w Europie (<i>Water Information System for Europe</i>)

Patrz także zał. 2.